

309378 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } టెన్ పట్టణము 1918 సం॥ జూన్ నెల 25 వ తేది మంగళవారము } No. 72
నంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర శ్వేతమాస బహుళ ప్రథమం. } సంచిక ౭౨

అమృతాంజనము

అన్ని వ్యాధులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బిలో సహ సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పిల మాన్పును
పొన్నపు నొప్పిల తా
దోలును. వాయువు
పోట్ల పొగొట్టును.
మహావేగగలిగి యుండును.
ప్రతియుంట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూదేశ మందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

విదేశములలో కూడ కీనిని వాడుచున్నారు

తామర తైలము.

డబ్బి 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రాజరాజి గుర్తుల తామరతైలము పూరినాక

మలగు చాల
మంచి మందు
లతో తయారు
చేయబడి ప్ర
ఖ్యాతి గాంచి
నది. ఆ నేక
యేండ్లనుండి

యన్న తామర నాలుగైదుసార్లు రాచిన తోడనే పోయిన
దని వేలయిది మాకు వ్రాసియున్నారు. కాన తామర తీట
ఏనుగ గట్టి మొదలగునవి గలవారందరు ఈ తైలమును ఒక
సారి వాడి చూడ గోరెదము. దీనిని రాచిన నంటియుండదు.
చర్మము నలు వెక్కదు. పుండు పడదు.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మదరాసు

శ్రీమదాంధ్ర బహుంధ పురాణము

(పద్య కావ్యము.)

శాస్త్రమునాన్ని విరచితములగు పదమైదుది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో కలభేదము లే
కలిగి? అచార్యవరహను లెట్లెట్లుచూడె? ఈ మొదలగు
విషయము లెన్ని యొ యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి.
గొప్పవారి గ్రంథములై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నాడు
వైది మిగుల ముఖ్యము. 800 పుటలు అయ్యున్న ప్రతిమా
లమునది. వెల 5-0-0. కర్నూలు వేతె.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము.

వైది:— ములభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము
3000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాలి
తైలము ధర ర 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వరు.

(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

తెలుగు పండితుడు, ముగ్గునిపేట ప్రొఫెసరు. కడప

1 ఆంధ్ర సంరక్షిణి:— ఒకసంచిక (ఆనేకనూతన

విషయములుగల తెలుగుగ్రంథముచక్కనివ్యాసములు.) 0-1-0

2 వనావశ్యకత:— (వర్ణాశ్రమతత్త్వమును గరతలా

మలకముగా బోధించును. చాలిద్వైతములకు మందు. మతాభి

మానులకు నిందు.) (1218) 0-8-0

3 జన్మాంతరము:— (పురోహితజన్మలకు పాధిం

యను. మరణభీతిని బాధించును.) 0-8-0

పోస్టుఖర్చులు వేరు:— ఇట్లు వ్రాయుడు:—

కాకినాడ } గోవిందరాజు హరిశ్చంద్రరావు.

గోదావరి జిల్లా }

ఆత్మబిజ్ఞానము.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

చిన్నవైజా చక్రని గ్రంథము. వెల ర. 0-8-0

మేనేజరు, ఆంధ్రవైదికా కార్యాలయము

పోస్టుఖర్చు 212. మదరాసు.

సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

538

యజ్ఞముతో వచ్చువారు సంకోచముతో పోవుదురు.

గుణములేదని రుజువుచేయువారిలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండ
వలసిన మౌఖ్యమృతము. ఆంగ్ల,
మూసాని, దేశీయ వైద్యులచే పా
క్షగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లించినను మందు గుణముమారుదు.
తేలవకు మాత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిడ్డి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు సుదయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 దళక పాకెట్టి
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి వేలు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తిప్పించుకొనవారికి పోస్తేజి ఇవాల.

4 రైతులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

16 కంకటేశ్వరస్ట్రీ, పిడి. పొకారుపేట పోడు, మదరాసు.

Wanted for the Edward High School, Ponur
a science L. T., on Rs. 80-5-100 (annual.)
Applications should reach the President with
particulars before 30th June.

Tumu Narasimha Rao Pantulu,

PRESIDENT

1220 17-1-18

శ్రీ ర దాంబ
ఇది శ్రీ భర్తృహృది యను నాటకము.
సంఘము రాచార సంస్కరణమునకు మార్గ
మిందు జాపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్తేజి వేరు.
ఆంధ్రవైదికా కార్యాలయము,
7, తింబి కెట్టి పిడి, మదరాసు

శ్రీకృష్ణలైన్ గోపాలకృష్ణ గోకలిగారి చక్రని
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
మేనేజరు, ఆంధ్రవైదికా కార్యాలయము,
పోస్టుఖర్చు 212. మదరాసు

ఆంధ్రోద్యమము.
మొదటి యె దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి
సభ్యుల సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వామ
ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
వెల రూ 1-8-0. పోస్తేజి వేలు.
ఆంధ్ర వైదికా కార్యాలయము, 7, తింబి కెట్టి పిడి,
మదరాసు
మోహినీ లైలు:— శ్రీ పురాణులు నాకుటకు యోగ్య
మైనది. మొదటకు చలువలేమును. వెండుకులు రావలెను.
వెండుకులు నానపుడేరు. మహాసనగలిగియుండును. 0-12-0
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లండన్ మదరాసు

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలీమందు

రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలీమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ

మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు నమ్మక మైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యవృక్షము:— ప్రపంచమందంతటను. మన్యపు జిల్లాలయందు
పెక్కుమందికి జరుగ్రహముగ ఉపకరించింది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి
యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, తల్లించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును.
తురల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్రపు మచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చయమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పసిడిల్ల
లకు (ద్రావకపు) ఇసనాఫలీని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిగర దోరకును. (934)

పోలోయేట్టు— (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గొరియోకం వెని, బొంబాయి.

టెన్ రాజధానియందు పోల్ ఏజెంట్లు:— డబ్ల్యు. ఈ. సిత్తు అండుకో, మదరాసు.

దగామందులను జూచి మోసపోకును.

ఇండియాగవర్న మెంటుయొక్క వైనాన్ను డిపార్టుమెంటు.

నం. 1250 - ఎఫ్. సిమ్లా, 1918 సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రాక్క-రూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తము క్రింద, యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెజెస్టీవారి దొరతనమున కిచ్చుబడును.

- వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి
- వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి
- వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ॥ 100 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి
- వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ॥ 105 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదిని తిరిగి చెల్లించబడునవి

ఇవన్నీ, వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్క-పు సర్టిఫికేట్లు

జారీచేయడము.

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్న మెంటువారి కివిన్యాసున్నా ఆస్తిన్నీ హామీగా ఉండును. 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

జారీ వెల:—దరఖాస్తు చేసికొనుచున్న ప్రతి రూ॥ 100 కు రూ॥ 100.

ఇట్టి:—సంవత్సరమునకు నూటికి 5% చొప్పున ఆరేసి కలల రాక్క-పు రూ॥ 15 క తారీఖున సెప్టెంబరు 15 క తారీఖున చెల్లించబడును.

కొనున తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 క తారీఖున కడ్డీ, పత్రములు కొనిన కాలమును ముందుగా చెల్లించబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 క తారీఖున తరువాత పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనుటకు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నుండి 1919 వ సం॥ మార్చి 14 క తారీఖు వరకు కడ్డీ, కొనిన కాలమును ముందుగా చెల్లించబడును.

విశేష మొక పాత్రము:—ఇకమీదట ఇండియా గవర్న మెంటువారు జారీచేయు ఏదేని దీని కాలపు బుణమునకు కడ్డీ లేని ఎంతో ఏదైనాబడియున్నప్పటికిని, సదరు బుణ మునకయి వైకము కట్టు కొరకు కొనుట రాక్క-పుతో సమానముగా 1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములు, నాటి చెల్లుబడి కాలములో సమాన విలువకు అంగీకరింపబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములమీద కడ్డీకి వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అది, యితర వచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టకలసిన రేటుకు కట్టించబడును అది గణించబడును, పత్రము గానికీ అదేకట్టా (గ్రూప్ లాపు) కట్టదగి లభించును.

సామాన్యముగా విరూపముగానుండక:—యధ్యక్షులము (ఎ) ఇన్స్ట్రక్టు (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాకు కట్టికొని రాప ముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్సురూపముగానో జారీచేయబడు ను. తదంతరము ఇచ్చుమొదల, ఇది యిచ్చి వీనికి బహులు, జేరరు (హాజరు పెట్టుకొనికీ చెల్లుబడికల) పత్రములు ఉన్న ప్రకు ఆపత్రములను, కచ్చులేకుండ పుచ్చుకోవచ్చును.

యధ్యక్షులముల కొనునతకు ఫూనిరూపముగా జారీ చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి ముందేని మొదల, అది, ఇన్స్ట్రక్టు (రెజిస్ట్రేషన్) ప్లాకు సర్టిఫికేటు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, ఆలస్యము కాకుండుటకై మొదట, పాళ్ళుమొదల కొద్దిసంఖ్య వేరు వేరు నోట్లుగా జారీచేయబ డును; అయితే అటుతెలియక, ఇవి యిచ్చి వీనికి బహులుగా ఎట్టి విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవడునో నాటిని, ఖచ్చులేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఓక్కో ప్లాకు సర్టిఫికేటు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లు రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలో: గవర్న మెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ॥ 100 గాని నూతులో గుడించిన (పూరా నూత్తుగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువగల (ప్రామిసరీ నోట్లు రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినవికల),

(ఎ) బెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్యాంకి లోగాని విద్యుత్తుగా దరఖాస్తు పెట్టుకోవడము,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసునకుగాని యే ఆకౌంటెంటు జెనరలుయొక్కయైన లేదా కంట్రోలరు యొక్కయైన ఆఫీసునకుగాని యేదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెన్సీ గాని సబ్ ప్రెజిడెన్సీ గాని దరఖాస్తు పెట్టుకొనినవికలను 1918 వ సం॥ జూన్ 3 క తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 క తారీఖునకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు దీనిలో జతపరచబడిన నమూనా (ఎ) న మూనా, ప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్ర ముల మొత్తమును వివరమున, కొనుటయొక్క పూర్తిచే రు వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెన్సీ చెల్లింపబడవలయు నని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే నమూనా ప్రకార మైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

గవర్న మెంటు ఆఫీసులకందవ బ్యాంకులకందవ ఇన్స్ట్రక్టు ప్లాకు రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్స్ట్రక్టు ప్లాకు రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ॥ 100 ల లేదా గానిలో గుడించిన (పూర్తిరూపు) మొత్త ముల విలువగలను, 1918 వ సం॥ జూన్ 3-వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14-వ తారీఖునకు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన వికలను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీద టను, సగానర కలకత్తా కరెన్సీ బుణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింది ఆఫీసులలో దేనియొక్కగాని, తీసికొనవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే ఆకౌంటెంటు జెనరలుయొక్క యైన కంట్రోలరు యొక్క యైన ఆఫీసు;

(బి) బెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకు లయొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని ఇండియా బ్రాంచి;

(సి) ఏదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెన్సీ లేదా సబ్ ప్రెజిడెన్సీ దరఖాస్తులు దీనిలో జతపరచబడిన నమూనా (A నమూ నా) ప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమున, దరఖాస్తుదారునియొక్క పూర్తిచే రును వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెన్సీ చెల్లింపబడవలయు

నని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించ వేతే యే నమూనా ప్రకార మైనను దరఖాస్తులు ఉండ వచ్చును.

పోస్టాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్స్ట్రక్టు ప్లాకు రూపముగా గాని ప్రామిసరీనోట్లు రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ॥ 25 విలువ గలవిగా వై నను దానిలో గుడించిన (పూర్తి రూ॥ 25 ల) మొత్తపు విలు వగలవిగా వై నను, రూ॥ 10,000 ల మొత్తమునకు మించ కుండ, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినవికలను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన మీదటను, సేవింగ్సు బ్యాంకి పనిచేయు ఏపోస్టాఫీసు కద్దవైనను, 1918-వ సం॥ జూన్ 3 వ తేదినుండి 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 21 వ తేదివరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు దీనిలో జతపరచబడిన నమూనా (బి. నమూనా) ప్రకారము ఉండవ చ్చును లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారునియొక్క పూర్తిచేరును వై విలాసమును, వడ్డీ యే ప్రెజిడెన్సీ చెల్లింపబడవలయునని తాను కోరునో అదియు ను స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేతే యే నమూనా ప్రకార మైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

పోస్టాఫీసు ద్వారా కొనినపత్రములు, పోస్టుల తెలి గ్రావుల ఆకౌంటెంటు జెనరలుయొక్క స్వాధీనములో ఉంచ బడుటకు కోరబడె యెడల అట్లుచేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన పత్రపు మొత్తమును) రాక్క-ముగాగా ని చెక్కుమాలముగాగాని చెల్లించవచ్చును. బ్యాంకులలో: పత్ర ములను కొను సందర్భములో, ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ ఆఫీసునకు కొనినపుడు (ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు సెక్రటరీ అండు ప్రెజిడెన్సీ కేరటను, ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుయొక్క ఒక బ్రాంచివద్ద కొనినపుడు సదరు బ్యాంకు ఏజెంటు కేరటను, చెక్కులు వ్రాయబడవలెను. ఒక గవర్న మెంటు ఆఫీసులో గాని ఒక పోస్టాఫీసులోగాని పత్రములు కొను సందర్భములో చెక్కును దరఖాస్తు ఏ యాఫీసునకు పెట్టుకొనుటతో ఆయన కేరట వ్రాయవలెను.

పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకిలో దరఖాస్తు దారునికీ రట జరుయెయన్న మొత్తములను తీయడము (విశుద్ధాచేయ డము) మూలముగా నూడ పోస్టాఫీసులలో (పత్రములకు వైక ము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుల హెడ్ ఆఫీసులలో, ఇండియా ప్రెజిడెన్సీ బిల్లులమీద, (యుద్ధ పత్రముల క్రయమునకు వైక ముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే విలువలో సందర్భమునకు నూటికి 4 వంతున చెక్కుకట్టి డిస్కౌంటు తగ్గించి అది రాక్క-ముగా అంగీకరింపబడును.

బ్రోక రేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ ద్వారాగాని బ్రోకర్ ద్వారా గాని యుద్ధ పత్రములు కొనుటకొనకై రాక్క-ముగానో చెక్కు మాలముగానో చెల్లింపబడిన యేదేని మొత్తము కొను యులో అట్టివానికి నూటికి రూ॥ 0.20 చొప్పున బ్రోక రేజీని ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ యొక్కయు బ్రోకర్ యొక్క యు ప్లాంపు (యద్ర) వేయబడునుండి కరెన్సీ కంట్రోలరునకు గాని యే ఆకౌంటెంటు జెనరలునకు గాని కంట్రోలరునకు గాని యేదేని గవర్న మెంటు ప్రెజిడెన్సీ గాని సబ్ ప్రెజిడెన్సీ గాని దాఖలు చేయబడు యుద్ధపత్రముల కొరకై దరఖాస్తుమీద ఆట్టి బ్యాంకింగ్ కును బ్రోకర్ కును నూటికి రూ॥ 0.20 ల చొప్పున బ్రోక రేజీ యానుబడును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకింగ్ ద్వారాగాని బ్రోకర్ ద్వారా గాని యుద్ధపత్రములు కొనుటకొనకై ఇండియా ప్రెజిడెన్సీ రూపముగా చెల్లించబడు ఏదేని మొత్తముమీద ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకులచే నూటికి రూ॥ 0.10 చొప్పున బ్రోకరేజీ ఆట్టి బ్యాంకింగ్ కుగాని బ్రోకర్ కుగాని చెల్లించబడును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్క-పు సర్టిఫికేటు (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయించబడినది)

రూ॥ 10, రూ॥ 20, రూ॥ 50, రూ॥ 100, రూ॥ 500, కొనకై నని. జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లింప బడవలసినది.

జారీ వెల రూ॥ 7-12, రూ॥ 15-8, రూ॥ 38-12, రూ॥ 77-8, రూ॥ 387-8.

6. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రాక్క-పు సర్టిఫికేటు సేవింగ్సు బ్యాంకి పనిచేసే యేపోస్టాఫీసులో వై నను ఎప్పుడై నను కొనవచ్చును. ఏ ఒక పనినిషియనను రూ॥ 10,000 లు కరిష్ట మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండనూడదు.

7. ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీ చేయు పోస్టాఫీసునకు ఈ సర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లిం చియున్న మొత్తమునకు ఏసందర్భములోగాని తక్కువగా కుండు రేటుప్రకారము రాక్క-ముగా మార్చుకోవచ్చును. ఈ వివరములును ఇతర వివరములును ఏ పోస్టాఫీసునకు వై నను తెలిపికో వచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్, ఆర్టింగు చీఫు సెక్రటరీ.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సభ.

బదవసమావేశము.

(మా స్వకీయవిశేషనియోజనంబు)

విశాఖపట్నము, జూన్ 22:—

జేటి సాయంకాలము 4 గంటలకు శ్రీ పోలవరం జమీందారుగారి యధ్యక్షత క్రింద గ్రంథాలయసభ పునఃసంఘటనమున సమావేశమైనది. ప్రధానమున చింత వెంట వేంకటరమణయ్య (రాజమండ్రి) గారి ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ విక్రమదేశికగారు తమ స్వాగతోపవాసము జరిపి సభ్యుల సాహాయ్యముజేసిరి. అనంతరము సెట్టి లక్ష్మీ నరసింహంగారు "సాగ్యతపద్యములు" జదివెరి. కొన వేంటి రాయ శర్మగారు "ఆంధ్రపాఠ"ను గూర్చి పద్యముల జదివెరి. పిమ్మట అగ్రాసాధిపతిగారి సెమ్మకొనుటను గూర్చి గౌ. ఆర్థ నూర్వనారాయణరావు గారు జేటి సభకు అగ్రాసాధిపతులుగా నుండుటకు శ్రీగౌరవనీయులగు, కొచ్చర్లకోట వేంకటకృష్ణారావు బహద్రులు, (జమీందారు ఆఫ్ పోలవరం) గారు దయతో సంగీకరింతుట మన భాగ్యమనియు, విశేషించి గ్రంథాలయోద్యమమునకు నొకకళ వచ్చినదనియు విన్నవించిరి. శ్రీజగన్నాథపాడిభండంగ, తిల్లాప్రగడ నూర్వనారాయణరావు, నూరి వేంకటరసింహశాస్త్రి, చెలికాని లక్ష్మారావు, దివాకర్ల తిరుపతిశాస్త్రిగారు ఆమోదించిన వెనుక కరతాళధ్వనులు చెలగ సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ విక్రమ దేశికగారిచే పుష్పమాలాంకృతులై తమ ప్రారంభోపవాసము గావించిరి.

క్రిందివారు వేదీకమైనవారి. గౌ. ఆర్థ నూర్వనారాయణరావు, గౌ. భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజు, సి. వి. ఎన్. నరసింహరాజు, మహామహాపాధ్యాయ, తాతా నుబ్బరాయ శాస్త్రి, దివాకర్ల తిరుపతిశాస్త్రి, రాయబహద్రుల నూర్వనారాయణశాస్త్రి, బుర్రా శేషగిరిరావు ఎం. ఏ, ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహం, ఎవండ్ల నారాయణమూర్తి, రావుబహద్రుల నరసింహరావు, చెలికాని లక్ష్మారావు, దేవులపల్లి స్వామిశాస్త్రి బి. ఏ, కొన వేంటి రాయశర్మ, నేలనూతల నుబ్బారావు బి. ఏ, అద్దిక సత్యనారాయణశర్మ, శ్రీజగన్నాథపాడిభండంగ, కోలవెన్న రామకోటిశర్మరావు బి. ఏ, బి. ఎల్., ఉమ్రే ఆలీమకవి, ఆలీ ఆఫ్ సుధు పంతులు, కోవలె నానమంతరావు పంతులు ఏమ్. ఎ., బి. ఎల్., సెట్టి లక్ష్మీనరసింహము బి. ఏ, ఎల్. టి., బెల్లంకొండ రాఘవరావు, పోలవరం జమీందారు, క్రమదేశికగారు, తిల్లి బలరామయ్య, నూరి వేంకటనరసింహశాస్త్రి బి. ఏ, గాడపల్లి నూర్వనారాయణశర్మ, వంగూరి నుబ్బారావు, తిల్లా ప్రగడ నూర్వనారాయణరావు, అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య, అనసూరి వేంకటరెడ్డిపంతులు, గోపరాజు బ్రహ్మనందం, మొసలిగంటి రామకృష్ణారావు గార్లు. పిమ్మట సభకు రాజాలమనియు, జయప్రదముగ జరుపబడుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచు క్రిందివారు లేఖల వ్రాసిరి. కొదాలి శివరామకృష్ణారావు, గోనగుంట్ల వేంకటసుబ్బారావు, బూదూరు రామా నుబ్బారెడ్డి, పానకా పట్టాభిరామారెడ్డి, ఆరెకపూడి రామ శాస్త్రి, దేవరాజు సీతారామస్వామి, ఆచంట నూర్వనారాయణరాజు, సోంభాట్ల వేంకయ్య, తాడంకి వేంకయ్య, చట్టి నరసింహారావుగార్లు క్రిందివారు తిండ్రివార్ల లండెరి.

పాణకా పట్టాభిరామారెడ్డి, పెద్దిభట్ల లక్ష్మీనరసింహంగార్లు.

రాజాపు వత్సరము ఈ యాంధ్రదేశ గ్రంథాలయ మహాసభ తమ బందరునందు జరుపవలసినదని కొదాలి శివ రామకృష్ణారావు గారును, చెన్నపురియందు జరుపవలసినదని గోనగుంట్ల వేంకటసుబ్బారావు గారును, ఆహ్వానముల నడిపిరి. పిమ్మట ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘమునకు గౌరవ కాగ్యదర్శి అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య పంతులుగారు గత వత్సర వృత్తాంతమును జదివెరి.

నేటియందు మొనిమిది గంటలకు ద్వితీయ గ్రంథాలయ ప్రదర్శనము రీడింగు రూమునందు "గౌ. భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారి సన్మాన సంఘాధ్యక్షత క్రిందను, గౌ. ఆర్థ నూర్వనారాయణరావు గారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రదర్శింపబడినది. 9-30 గంటలకు ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయ సంఘ ఫోయి సంఘసభ శ్రీదేవులపల్లి స్వామిశాస్త్రి బి. ఏ. గారి యధ్యక్షత క్రింద జరుపబడినది. అంతట సభ ముగింపబడినది.

శారదానందనిలయము.

శ్రీ శారదానందనిలయ నివేదకమును సభయందు చదివెరి. నిలయమునకు జరుగ్గు 77-4 లు. ఖర్చుగ్గు 99-9 లు. గమజమువారు రు 22-5 లను పెట్టుబడి పెట్టెరి.

ఆరోగ్యపాలన

ఆరోగ్యపాలనమును గూర్చి హిందూదేశపు వివిధ రాష్ట్రముల ఆరోగ్యశాఖా కమిషనరులసభ సింలాయందు జరిగి యుండెను. ఆసభవారు శిఫార్సు చేసిన యీ క్రిందివిషయములను దానివై హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి ఆరోగ్యశాఖా కమిషనరుల నూచనముల ప్రకటింపబడినవి.

గ్రామాలోగ్యాభివృద్ధిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారు చాల కాలమునుండి యోచించుచుండిరి. ఈవిషయమున గ్రామజనుల దురభిప్రాయములను, ఆచారములను, నిద్రాహిన్యత మూఢత్వము మున్నగునవి అడ్డవగుచున్నవి. 1914 వ సం. మనందు, జిల్లాయందు ఆరోగ్యశాఖయందు ప్రవీణులగు వారి సేర్పాటుచేసి వారి మూలమున ప్రజలతోద్బాటుతో గ్రామాలోగ్య ఫిత్తులను చక్కబెట్టవలె నని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. కొన్ని కొన్ని జిల్లాలలో ఈ యేర్పాట్లు జరిగెను. కాని మొత్తముమీద గ్రామాలోగ్యపరిపాలనమున శిర్కాపైమియు లేనని చెప్పవచ్చును. క్రొత్త ఆరోగ్య శాఖోద్యోగ వర్గము సేర్పించి గ్రామాలోగ్యమును గూడ చూచుచున్నట్లు చేయవలెనని ఆరోగ్య శాఖా కమిషనరుల సభయందు శిఫార్సు చేసిన బడినది. విదేశములందు, ప్రకృతిశాస్త్ర ప్రయోగములకు ఆరోగ్యవిషయాభివృద్ధిని చూచి హిందూదేశమున ఆరోగ్య విషయమెంతో హీనముగనుండెనో ప్రభుత్వమువారు గమనించిరి. కొన్ని రాష్ట్రములందలి గ్రామములు యుద్ధమునకు నైరస్యము నొసగెను. ఆగ్రామములందు ఆరోగ్యవారము లవలంబింపజేయబడినది. గ్రామబోధకులందు అసభికార సభ్యుల సభికముచేసి వివిధరాష్ట్రములందలి గ్రామములందు పంచాయితీ పద్ధతుల సేర్పజచినవో పనిజయందు ఆరోగ్యవిషయ పరిపాలనా నూత్రిములు పట్టువడును. గ్రామాలోగ్యఫిత్తుల సభివృద్ధి పజచుటకు ఫ్లానిక ప్రభుత్వములను, ఫ్లానికబోధకులను యోచించు సమయము వచ్చె నని హిందూదేశప్రభుత్వము వారభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇందులకు ఆరోగ్యశాఖా కమిషనరుల సమావేశమునందు అదర్శప్రాస మగు విధాన మొకటి యేర్పాటుపబడి ఫ్లానికఫిత్తుల ననుసరించి యావిధానమును కొద్దిగ సంస్కరింపవచ్చు నని నూచింపబడినది.

అనుసరణీయమగు విధానము స్థాపింపబడుటకు కొన్ని సంతకర్తములు జరుగవలెను. వివిధపండ్లములందును మండలలోగ్య ఉద్యోగులను నియమించి వారికి క్రింది ఉద్యోగ వర్గము సేర్పించి ఆరోగ్యశాఖాసమావేశమునందు నూచింపబడినట్లు చేయుటయే ప్రస్తుతోద్దేశము. ఇందులకు కుశల్యములు "లోకజ ప్రావిన్షియలు" భాగమునుండి యొసగబడును. హిందూదేశప్రభుత్వమువారు వైసూదనలతో నేకీ భవించి వాచిని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు దెలిపి తమకు యుక్తమగు విధమున జరిగింపవలె ననియు ప్రభుత్వమున ఒకటి రెండు జిల్లాలలో ఆరోగ్య శాఖోద్యోగిని, ఆతనికింద కొంద యుద్యోగులను నియమించి పని ఎట్లు జరుగునో పరిశీలింపవలె నని కోరిరి. యుద్ధమునకుల మితవ్యయము చేయుచుండుట యవసరము గాన రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు యుద్ధాంతము వ జరుగు న ఆరోగ్య విషయమున ఆధికభవనమును కల్పి చేయవలెండుట మంచిది. ఆరోగ్యశాఖ కమిషనరుల సభలో ప్రతి జిల్లాయందును జిల్లా బోర్డు విచారణ క్రింద 10 లక్షల ప్రజల సలమునకొక నుండలా ద్యోగశాఖా ముఖ్యోద్యోగిని (ఆతని తాతేవారి నాకరులను) ఇద్దలు డిప్టీ హెల్తు ఆఫీసులను, 4 గురు సబ్ డిప్టీ హెల్తు ఆఫీసులను, 50 నుండి ఆరోగ్యశాఖా ఇన్స్పెక్టరులను సబ్ ఇన్స్పెక్టరులను నియమింపవలె నని నూచించిరి. మండలలోగ్యాధికారి సేర్పరయై వైద్యయోగ్యుని గలిగి యుండవలెను. డిప్టీ, సబ్ డిప్టీ హెల్తు ఆఫీసులకు శిక్షణకణము మొసగవలెను. ఇందులకు 10 లక్షల ప్రజలకుల దేశమునకు 1 లక్ష రూపాయలు కర్చు ఆకును అనగా మనషికి 1½ అణా యగును.

విశేషము గొర్రెట్లు వ్రాయుచున్నారు:—కాశీరాష్ట్ర సంస్థానపు వైద్య శిఖామండ్రే అయ్యంగార్ బిరుదము వహించియుండిన ముమిదాల శేనాజిగారి కుమారుడు, మాధవ కృష్ణాజిగారు, లింగవ్యాఘము మున్నగువారి నవలంబగాన బోగొట్టుసానుకృత్యము గలవారగుటయేగాక, శ్యామకాశాయలను వైద్యము విలిపి, శరీరమున కారోగ్యము మెంపగి యున్నాడు. పది సంవత్సరములుగా గొంచెముగను, ఆటసం వత్సరములుగా నడికముగను శ్యామకాశము వలన బాధపడుచుండిన వారమైనవారు మండల దివను బొంపద సేనసేయించి, యా వ్యాధి నామూలముగ నిలిపి చేసిరి.

మైసూరు ఆర్థిసభ.

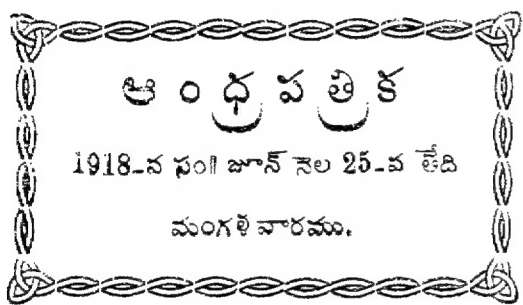
మొన్నటిదినము జరిగినసభలో కె. డి. రుక్మిణమ్మగారు శ్రీవిద్యుతగూర్చి మరయొక గంభీరవన్యాసము నొసగిరి. శ్రీల దేశభాషాపాఠములందు పారిశ్రామిక గృహపాఠములను ప్రవేశపెట్టవలెను ననునదియు, శ్రీల గృహసభిక్రమ పాఠములందు వాద్యయోగము ప్రవేశ పెట్టవలెను ననునదియు నీరెంటిని ఆమె ప్రతిపాదించెను. ఆ యుపవాసమున నామె ఇట్లుచెప్పెను:—క్రిందిగిరగతులందు యుని బాలికల కొరక బడు విద్య అనుభవయోగ్యమైనది కాదని యనేకుల తరచుగ ఖండించుటను వినుచుందుము. అది చాల వాద్యయోగ పూరితమగుటచే అనుభవమున కుపయోగకరము కాదు. వ్రాయుటయు, చదువుటయు, లెక్కగట్టుటయు కొంచెమైనను తెలియకుండగ నెవారికి కేవలము చేతిపనులు నేర్చుటలను నేమియు బాధములేదనియు, అది కేవలము సాంకేతికమును పాక్షికము నయి భౌతికముగ లాభి కరమైనను కాకున్నను విద్యా విషయముగ నిండుకము బాధకరము కాకాలము. అందులకే పారిశ్రామిక, అనుభవయోగ్య అభ్యాసముతోబాటు వాద్యయమును గూడ బోధింపవలెయు నని యుపపాదన పున నున్నది. మన శ్రీ గృహసభిక్రమ తరగతులు చాలకా మునుండియు నున్నవి. వాని మన శ్రీల కనుభవముగ నుపయోగకరమగు బుద్ధిని వ్యాపింపజేయుటకు పయోగింపవలెను. ఆ బుద్ధిని వికసింపజేయుటలో వ్రాయుట, చదువుట, లెక్కవేయుట, ఆరోగ్యశాస్త్రాభ్యాసము, నిర్మలత్వము, గృహ ఆర్థికము, దెబ్బలు తిగిలినవారి కుపచారము చేయుట, శిశుకోగముల కురుపుట మొదలగువాని సేర్పు బూర్తికయి. మరియు పారిశ్రామిక గృహకృత్రి పాఠములను లోపకు నెకండెరి, అప్పుడు నెకండెరి బాలికా పాఠశాలలందు ప్రవేశపెట్టిన యెడల ఉపాధ్యాయులుగ బోజాలని శ్రీలకు విద్యాభ్యాస కాలానాంతర మింటికడ కాల లాభి కరముగ నుండగలదు. ఈ రెండు ఏర్పాటులందును కొంతసామాన్యత కలదు గాని అట్లుగలగకుండ జేయుటకు వీలుకాకుండెను. అయినను ఆరెంటికిని చాల భేదము గూడ గలదు. గృహసభిక్రమతరగతులు యువకులకు ద్వేషింపబడినవి. అందువలననే పారిశ్రామిక కానుభవ మొందు విద్య అందవరముగ విధింపబడినది. బాలికా పాఠశాలలందు వాద్యయమున కెక్కుడు ప్రాధాన్యత మొసగబడినది. గవర్నమెంట్ మొకటియే యైనను రెండును ప్రత్యేకముగ నుండవలయును. ఉన్నతతరగతి పాఠములవలన లాభి మొందకాలని బాలికలకు కుటుంబోపయోగాగ్రముగ నుండుట కిట్టి యేర్పాట్లు చేయబడినది. అయినను దానివలన శ్రీలవిద్యనన్ని విధముల సభివృద్ధి నొందింపవలయునను ఉద్దేశమున కొంచెవలన నెట్టియొంటమును గలుగగూడదు. దేశ మభివృద్ధి గాంచవలయునన్న కేవలము గృహోపయోగాగ్రము మూర్తిమే పాటుపడుటకంటె నింక నెక్కుడు పనులను మన శ్రీలు నిర్వహించవలసి యున్నారను సంగతిని వారుగ్రహించవలయును. పురుషులతోనాటు శ్రీలకును వివిధశాఖలందు విద్యాభివృద్ధినిండుటకు ఆవకాశము లుండవలయును. శ్రీలు "మందిగ్రహిణులును రిల్లులు" నగునట్లు మూర్తిమే బోధింపవలయు ననుటకులన లాభము లేదు. "ఇంత కేవల చాలును; ఆపై గూడద"ని మన శ్రీలకు కొలదికొలదిగ శోగులకు మందువలె మన బాలికలకు విద్యయొసగబడుచున్నది. తమ విద్యాభ్యాసములను గూర్చి శ్రీలకు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగబడవలయును. తమ శ్రీలకు కన్నువులనుగను పశువులగును చూచునంత కాలమును,—క్రిందటి సమావేశమున నిచ్చి సభ్యులలో నిశేషలట్టి అభిప్రాయము గలిగియుండినట్లు విశదమయ్యెను—కేవలమృగతులయ్యుగ పరిగణింపక శ్రీల యెడ నున్న తాభిప్రాయములను గలిగి వారిని గౌరవింప నంత కాలమును మన మార్పిభూమికి మోక్షముగలగవలెను.

విశాఖపట్నము జిల్లాలో మాడుగల యను గ్రామము గొప్ప వర్షమునకు నుమారు మైలులోపున గలదు. జమీందారులవాటినుండి పర్వతముమీద యుడవి కొట్టుట పూర్వసరికి సాగు చేయుట గలదు. ప్రస్తుత పరిపాలనా శ్రీలు పరిపాలన సరిగలేదని గవర్నమెంటు వారు స్పష్టపరచుకొని యుడవి కొట్టుకుండా యాపు చేసినందున పురుషులు గ్రామమునకు కొద్ది ఫర్లాంగుల దూరమునకువచ్చి మనుష్యులను పశువులను హింసించుచున్నందున యా గ్రామమును వదిలి కొంతదూరం యితర గ్రామములకు వెళ్లినట్లును మరికొందరు వెళ్లుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లును తెలియుచున్నదని ఒకరు వ్రాయుచున్నారని జిల్లా కలెక్టరువారకగ్రాడ యున్న పక్షుల ప్రమాదముకలగ ప్రజలు చెప్పకొని నవ్వుకు యాలోచించెదవని నెలవిచ్చి "గాని వీరి" దురదృష్టముచేత—యెప్పటికీ యేమి యున్నదో రాతము. మాడుగులను క్రొత్తలను, అందుకొట్టెగలదు. నుమారు 40 కోమట్లు గలరు గాన యిట్టి గ్రామప్రజలు తల్లిదండ్రులనుంచి యూరింపించుటకు దురదృష్టముని తలచెదను. వారి దురదృష్ట బాపి నును పటివలెనే యుడవి నగుటకు కుత్రయపు దినుచేయునటులు ప్రభువు ననుగ్రహించుదురు గాక.

విన్నవము.

యధ్యక్షావళిముందు అయిదవయేడు నడచుచున్నది. యధ్యక్షులు త్వరలో ముగియవలయుననుచు నూచనలు లేవు. యధ్యక్షులకు పూర్వము రెండు 0-1-6 వెలల కాగితములు రెండు 0-7-6 వెలల కాగితములు ఉన్నవి. కాగితములధర అయిదు రెండు పెరిగినది. ప్రస్తుతమున కాగితములు దొరకుట దుర్లభముగ నున్నది. చందాదారులు పాత పత్రికల సమగ్రములను చందాధనము నొందునగమును తెలిగి పొందుచున్నారు. యధ్యక్షులందఱు మైన తరువాతను ఇతర పత్రికలు చందాలను హెచ్చించినను యధ్యక్షులు ముగియవలయు నాసతో నాంధ్రపత్రిక చందా హెచ్చుచేయలేదు. ఆంధ్ర పత్రికకు దినపత్రికకు రూ 15-0-0 వారపత్రికకు రూ 2-8-0 నిర్ణయించినచందా స్వల్పముగ నున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులందు పత్రికానిర్వహణము దుర్లభముగా నున్నందున నుండియును దినపత్రికకు నెలకు రూ 1-8-0 (సంవత్సరమునకు రూ 18-0-0) వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0 చందా ఏర్పాటు చేయబడినది. ఆంధ్రదేశాభిమానులు ఆంధ్రభాషాభిమానులు ఆంధ్రపత్రికాభిమానులు వివరితపు పరిస్థితులను గమనించి చందాధనము స్వల్పముగ హెచ్చించినను పూర్వమువలెనే యుదారస్వభావమును బూని పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

పత్రికాధిపతి.

భావి సూచనలు

రానున్న రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి వేర్వేరు సూచనలు వెలువడుచున్నవి. రూటరు అనుదినము ఒక్కొక్క పత్రికాభిప్రాయమును హిందూదేశీయుల లాభముకొర కంపుచున్నాడు. ఇంతవరకు రూటరు రిపబ్లికన్ అభిప్రాయములన్నియు కట్టిసు విధానమునే అనుకరించుచున్నది. నేడు ఆగాఖానుగారి యభిప్రాయములు దెలుపబడెను. ఇవి యిటులుండ, ఇంగ్లీషుమెను పత్రికావిలేజర్ తనకు దెలిసిన వని మాంటాగూగారి సంస్కరణ వివరముల గూర్చి కొంత వడి దెలిపియుండెను. అటుపిమ్మట మద్రాసు మెయిలుపత్రిక చూచాయగ ని విషయమై కొలదిగ దెలిపెను గాని, నిన్నటి పత్రికలో నిజముగా వార్త దెలిసినట్లు మెయిలు వ్రాసియుండెను. కార్యనిర్వాహకసభ దీనివేయబడు ననియు, హైందవ సభ్యుడు దొంగింపబడు ననియు, మెయిలుపత్రిక యంతకు పూర్వము సూచించియుండెను. ఈ సూచన పత్య విరుద్ధమని మెయిలుపత్రిక నిన్నటిదినము ప్రకటించినది. కార్యనిర్వాహకసభలో హైందవ సభ్యత్వము, కాంగ్రెసు విధానమున గోరనటుల, ఎన్నిక మీద నిర్ణయింపబడదని, రూఫీ వర్తమానము మెయిలు పత్రికకు దెలిసినది. ఇక రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ మే తరున నుండును? ప్రభుత్వమువారికి పూర్వమువలెనే, హైందవ సభ్యులు కార్య నిర్వాహక సభకు నియమించెదరు. నూతనముగ సృజంపబడు హైందవ మంత్రివర్గమునకు కొన్ని

ప్రభుత్వ శాఖల పరిపాలన మొనగబడును. ఆ శాఖ లెవ్వయో మెయిలుపత్రికలో సూచింపబడలేదు గాని, వ్యయకరమును అధికార రహితము నగు ప్రారంభవిద్యుత్కోగ్యము, మొదలగు శాఖలని సుబధముగ నూహించవచ్చును. కట్టిసుగా రిది ఎంతే నీ శాఖలను భారతీయులకొరకు నేర పెట్టి యుండిరి. ఈ శాఖలను పరిపాలించుటకు, ప్రభుత్వమువారు శాసననిర్మాణ సభ్యులనుండి మంత్రుల నియమించెదరు. నూతన మంత్రుల కాల పరిమితి, వారు ప్రజాప్రతినిధిసభల విశ్వాసమును నిలుపుకొనుటపై, నాధారపడి యుండును. ఇక సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి యధికారము, 'పరిపాలనాశాఖ' లన్నిటియందును అణుమాత్రమును మారినేరదు. హైందవ ప్రభుత్వ నిరంకుశమును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపై చొలగించుట కింకెంత కాలము వేచియుండవలయునో, దెలియదు. ప్రజా ప్రతినిధిసభ గాక, రెండవసభ యింకొకటి ఏర్పరుపబడును. ఈ సభ ఆంగ్ల దేశములోని ప్రభుత్వ సభకు బోలియుండవచ్చును. ఈ సభ హైందవ ప్రభుత్వాధికార మేమాత్రము దగ్గనుండ కానాడుటకు నిర్ణయించబడు చున్నది. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము విషయమై అత్యంతమై యున్న, బ్రాహ్మణేతర సోదరు లీ సమస్య గూర్చి మాంటాగూగారి సంస్కరణము లేమి దెలుపునో యని, గమనింప గుతూహలులై యుండవచ్చును. ఆ విషయమై గూడ మెయిలుపత్రికకు రూఫీ వర్తమానము దెలిసినది. మహామృదీయుల కిప్పటి వలెనే ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొనగబడును. కాని తదితర సంఘములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొనగబడదు. ఇక, భూస్వాములు, నర్తకులు మొదలగు వారి కిప్పటివలెనే ప్రాతినిధ్య ముండును.

మెయిలుపత్రిక వివరించిన సూచనలు ఆ పత్రికకు ముదము గొలిపినవి. మెయిలుపత్రిక తన సంతసము కలుల వెల్లుబికినది.

“ఈ వివరములనున్నటి జూచిన, రాజకీయ సంస్కర్తలలో సతివాదులు మాంటాగూగారి సంస్కరణముల గూర్చి సంతృప్తులు గాకున్నను, అసభికారుల కోర్కెలు చాలవరకు సఫలమగునని యూహించవచ్చును. ఈ సంస్కరణములను అసభికారు సభ్యులు తగిన నేర్పుతోడను విచక్షణజ్ఞానముతోడను కొనసాగించుచో, వదిలదు నైనుసంవత్సరములలో రాష్ట్రీయ పరిపాలనమును ప్రజల వశము చేసికొనవచ్చును. ఈ ఫలితము చేకూరిన పిమ్మట, గవర్నరు సభయందలి కార్యనిర్వాహక సభ అదృశ్యమగును. అప్పుడు పరిపాలనా శాఖలన్నియు హైందవ మంత్రుల హస్తగత మగును.”

రానున్న రాజ్యాంగ సంస్కరణము లెటులయిన నేమి, మెయిలుపత్రికాశీర్వాదమును బొందినవి. కట్టిసు విధానమున నైనను సమ్మతి జూపుట, మెయిలు పత్రికా దృక్పథమునందు గొప్పమార్పుని యుగి కరింపకదక్కర. వెల్బీగారు సంపాదకులుగ నుండకుండుటయే, యిట్టి మార్పునకు కారణమని సులభముగ నూహించ నగును. కాని మెయిలు పత్రిక సూచించిన సంస్కరణములు ప్రజలలో నే పక్షమువారిని సంతృప్తిపరుపజాలవు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వస్వాతంత్ర్య మయినను పూర్తిగా ప్రజాదించియెడల, లాభకరముగ నుండెడిది. అటులగాక పరిపాలనా విభాగ వద్దతి నవలంబించి పరిపాలనాధికారము నొసగని శాఖలను కొన్నింటిని మాత్రము ప్రజల వశము చేయుటచే, రెండు ప్రభుత్వము లేర్పడి నిరంతర కలహములు జెరుగుటకును సక్రమపరిపాలనమునకు భంగము కలుగుటకును, అసకాశ మేర్పడుచున్నది. సామ్రాజ్య ప్ర

భుత్వ నిరంకుశము పూర్వమువలెనే యుండుటచే, రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము కలలోని వార్త యగును. రెండవసభను నిర్మించుట ప్రజాపరిపాలనమునకు సహకారి గానేరదు. రెండవసభ యుండుట యనవసరమని నాగరిక దేశములందెల్లెడలను అభిప్రాయము వ్యాపించుచున్నది. మెయిలు పత్రికా సూచనలలో రెండవసభయొక్క విధు లెవ్వయో, సభ ఏమావము చాల్చునో, వివరింపబడి యుండలేదు. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము లేకుండుట బ్రాహ్మణేతరులను సంతృప్తిపరుపదు. ఈ సూచనలను విమర్శించుటచే, ఇవి కేవలము ప్రయోజన విరహితము లని మా యభిప్రాయముగాదు. కాని ఈ సమయమునందు ప్రసాదించబడు సంస్కరణములు స్వపరిపాలనమునకు సరియగు పునాదుల వేయదగినవిగ నుండవలెను. స్వల్ప సంస్కరణముల నొసగి లాభ ముండదు. కట్టిసు విధానమున భ్రమగొల్పు విషయములు చాలగలవు. హైందవ మంత్రివర్గము, ప్రజలకు బాధ్యత వహించు ప్రజా ప్రభుత్వము, మొదలగు కేటములు భ్రమ గొల్పును గాని, యీ విధానము స్వపరిపాలనము నొసగక పరిపాలనాభాసము నొసగి అనవసరమగు కలతల కెడమిచ్చుచున్నది. అందుచే స్వపరిపాలనము జేరుటకు సూటి యగు మార్గమునే ప్రజలుగోరిరి. ప్రజాసామర్థ్యముపై తగిన విశ్వాసముంచిన గాని, సంస్కరణము లుదారవంతములుగ నుండజాలవు. మాంటాగూగారి సంస్కరణములు మెయిలు పత్రికా సూచనల బోలియుండకుండును గాక యని కోరుచున్నాము.

ఆగాఖాను గారు నిన్నటిదినమున నూతన గ్రంథము నొక దానిని బ్రచురించిరట. అందు హైందవ రాజ్యాంగ వద్ధతి గూర్చి సూచనలు పొందుపరుపబడిన వని రూటరు దెలుపుచున్నాడు. హిందూదేశీయునందంతటను ఒక్కవిధమగు పరిపాలన మేర్పరుచుటకు సాధ్యపడదనియు, పరిపాలనాస్వాతంత్ర్యముగల రాష్ట్రముల నేర్పజిది, ప్రతి రాష్ట్రమునకును గవర్నరు నొకరిని నియమింపవలయుననియు, ఆగాఖానుగారు దెలిపిరి. గవర్నరు గారు సరాసరి చక్రవర్తికే బాధ్యత వహించును. గవర్నరువదవిని భారతీయుల కొసగవలయుననియు కొంత కాలమువరకును చికనీరు మహారాజులంటి సంతానాధీశుల కీవదవి నొసగుట యుక్తమనియు, రాష్ట్రీయ శాసననిర్మాణసభల సభికులసంఖ్యను హెచ్చుజేయ వలయు ననియు, రెండు సభ లుండుటవసరమనియు, యీ రెంటికిని శాసనాధికార ముండవలయు ననియు, రాజప్రతినిధి రాజకుటుంబములోనివారుగ నుండి తమ మంత్రివర్గము నేర్పరచుకొనవలయుననియు, దేశమున సాంఘాతిక పరిపాలనము (Federal constitution)ను ప్రవేశ పెట్టవలయు ననియు, విరు గోరుచున్నారు. ప్రముఖముగ సంయుక్త రాజ్యాంగవిధానము నేర్పజిది, ఆఫ్ఘనిస్తానము, పర్షియా, మొదలగు దేశములన్నిటిని ఇందులోకి దెచ్చి ఢిల్లీని కేంద్రస్థానముగ నుండునటుల దక్షిణ ఆసియాసంఘము నేర్పరుపవలయునని విరికి పెన్దకోర్కె గలదు. ఈ కోర్కెకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున హిందూ దేశము భాగము గనుండు సంతవర కెట్టి యవకాశముగలదో దెలియకున్నది. ఏది యెటులున్నను, మాంటాగూగారి సంస్కరణములు స్వపరిపాలనమునకు గొంపోవు నేని ప్రజ లంగీకరింప వలయును. లేనియెడల ప్రజల విధ్యుక్తము స్పష్టమే, ఇక నాల్గయిదు దినములలో సంస్కరణములు వెలువడును. వాటిని దేశీయులు శ్రద్ధతో పరికించి, విమర్శింపవలసి యుండును. ఈ సమయమున దేశ ప్రముఖులు

లోట్రాచట జూపిరే, దేశ దుర్గతి తోడ్పడిన వాడయ్యెను. భారతీయల క్రస్తుతకర్తవ్యము గూర్చి సి. ఆర్. దాసుగారిటుల సుస్వక్రపంచరి.

“మాంటాగూగారు ప్రజాశయముల సత్ప్రతి పరుడనయెడల, క్రజలకర్తవ్యమెద్ది? క్రజలు తను కొనగబడిన స్వల్పవరములతో నిమిత్తము లేదని గట్టిగా దెలిపెదరని, నే దలచుచున్నాను. ఇందుకు ధైర్యము గావలయును. కాని తను మనోనిష్ఠ యము నైనను దృఢముగా వెల్లడింప లేనివారు వశాంరూలును గొరుటకు తగరు. క్రజల కక్కర లేని పరముల నొసగుట లాభకరము గాదు..... సభ్యులారా, దేశచారిత్రమున సందిగ్ధరుణ మే తెంచినది. ఇట్టి స్థితిలో నాయకులు మీ కెంత వరకు చేతకొందిన సంతతితోనే తృప్తిజె దెద మని తెలుపుట రాజనీతి గానేరదు. ఈ విషయమును మనమునం దిడికొని, దృఢప్రతులు కంఠము మీ ధర్మమును గుర్తించిరే, మీరు గోరిన స్వత్వములు తప్పక లభించును. దోలాయమాన మానసమును జూపిరే, మీ కవి లభింపనేరవు. మీ స్వోచ్ఛము లను పొందుటకు మీకు వట్టదల లేదేని, మీరు స్వకావలమున కర్హులుగాజాలరు. జాతీయ స్వత్వములు అధైర్యవరుల కెన్నడును ప్రసాదింప బడె యుండలేదు.”

ఆరోగ్యరక్షణము

ఆరోగ్యరక్షణము గూర్చి, ఈ వత్సరాంధ్ర మన శిల్పీయందు గూడిన నానిటరీ కమిషనరులు గావించిన సూచనలపై, సామాన్య క్రభుత్వము పారు తమ యభిప్రాయము దెలిపిరి. ఆ సూచనల ననుసరించి, పల్లె గ్రామములందు ఆరోగ్య పరిపాలనాసంఘముల నేర్పరుచుటకు ప్రారంభింప వలయునని, క్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. ఆరోగ్యభివృద్ధి అల్పవసర మని క్రభుత్వమువారు గుర్తించకపోలేదు. 1879-వ సంవత్సరము నుండియు, యీవిషయమై క్రభుత్వమువారు రాజో చన జేయుచున్నారు. కాని యి తవరకును తగిన చర్యమాత్రము దీసికొనలేదు. ఇతిమేమయినది? అటుజాడ్యములు దిడినాభివృద్ధి గాంచి, భార తీయును హృత్పూవత బడవేయుచున్నవి. సాని టరీ కమిషనరుల నార్జనుటకుగారు దెలిపినటుల “గ్రామ పాశుధ్యముపై నీ రీతిగ నుపేక్ష వహించుట, ఏ కారణముల బట్టియు సమ్యక్యోగ్యము గాజాలదు.” ఎప్పుటికయినను మేల్కొనుట మంచిదే గద. సానిటరీ కమిషనరులు, కఠి జిల్లాలో జిల్లాబోర్డు క్రింద పనిజేయు ఆరోగ్యశాఖ యొకటి యుండవలయు ననియు, పదిలక్షల జనులకు ఒక జిల్లా ఉద్యోగియు, ఇద్దరు డిప్యూటీ ఉద్యోగులును, నలుగురు సబ్ డిప్యూటీ ఉద్యో గులును, 50 మంది ఇన్ స్పెక్టరులును ఉండ వలయుననియు, దెలిపిరి. సివిలు సర్జనునకు గ్రామ పాశుధ్యతవైఖాధ్యతను దొలగింపవలయు ననియు, వీరు గోరెను. ఆరోగ్యశాఖవారు క్రజల కారోగ్యరక్షణల నేర్పి వ్యాధు లొకరి నుండి వేరొకరికి వ్యాపించకుండు కృషి సలిపెదరు. క్రస్తుతము ధనాభావమున్నందున, కొన్ని మండల ములలో మాత్రమే నీ క్రయత్నముల నారంభింప వలయునని, సానిటరీ కమిషనరులు సూచించిరి. సామాన్యక్రభుత్వమువారు కమిషనరుల సూచ నల సంగీకరించుచున్నను, ఈ సూచనల పూ ప్రాప్తి సానికక్రభుత్వమువారికి వదలి పెట్టిరి. సామాన్యక్రభుత్వమువారి యుద్దేశము మంచిదై వను, కార్యాచరణమును స్థానిక క్రభుత్వముల

య ప్రముఖులు విడిచిపెట్టుటచే, లాభము విశేష ముండజాలదు. మరయొకమా రీతి ఖర్చునివయమై క్రభుత్వమువారు తగిన కట్ట బాటుల నేర్పరుకక, కవిత్వోద్దేశములను మాత్రము దెలిపి యూర కుండుట శోచనీయము.

గ్రంథాలయసభ

విశాఖపట్టణమున ఐదవ గ్రంథాలయసభ జయక్రడముగ ముగిసిన దని తెలియుచున్నది. ఆహ్వాన సభ్యులు లగు క్రిమ దేవవర్మ గారి స్వాగతోపన్యాసము భావగర్భిత మై దినరారు చున్నది. ప్రాచీన గ్రంథాలయముల గూర్చి దెలుపుచు, వర్మగారు హిందూదేశమునందు పూర్వకాలమున గ్రంథాలయము లేటుల వర్ధిల్లెనో దోపుటకు దృష్టాంతముల జూపిరి. రాజకీయ వ్యవహారముల గూర్చి సకడము లను ప్రాచీనగ్రంథముల నుండి సేకరించి, వాటికి రూఢియగు సర్గములను నిర్వహింపవలె నని, మే మిదివరకు దెలిపిన యభిప్రాయమునే వర్మ గారు గూడ సూచించుచున్నారు. వంశావృత్తి కవిత్వ యిట్టికవికి బూసికొనకది. ఆధ్రవాహిత్య కవిత్వ యిక్కర్వమునకు బూసుకొన కుండుట శోచనీయము. వర్మగారు దెలిపినటుల, ఆధునిక రాజకీయవ్యవహారవిషయములకు కవిత్వములగు కవిత్వము చాలవరకు కొట్టివది అర్థశాస్త్రము మొదలగుగ్రంథములందు స్పష్టముగ గాల్పించును. ఆధునిక విజ్ఞానమును, ప్రాచీన విజ్ఞానమును సమ స్వయము జేయుటకు, భాషాభిమానులు పూను కొనవలయును. ఇందుకు, గ్రంథాలయము లధిక ముగ దోడ్పడగలవు. గ్రంథాలయములు అచ్చు కడిన గ్రంథములనేగాక, వ్రాతగ్రంథముల గూడ సధికముగ సూచించవలయును. అమూల్యము లగు వ్రాతప్రతులనేకములు పాశ్చాత్యదేశములకు జేరుచున్నవి. అందుచే ప్రాచీనవిజ్ఞానము హిందూ దేశమునకు పాశ్చాత్యదేశముల ద్వారా చేరవలసిన దార్శనికసంభవించుచున్నది. ప్రాచీన నాణ్యులను, ప్రాచీనశిల్పములను, స్థలచరితములను, గ్రంథాల యములు చేర్చవలసి యుండును. ఆధ్రదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము దిడినాభివృద్ధి గాంచు చున్నది. క్రత్తిగ్రామమునందును గ్రంథాలయ ములు వెలసి క్రజాహితజీవితమునకు కేంద్రధాన ములు గావలయును. ఇట్టి సభ్యులితిమనకు, ఆధ్ర గ్రంథాలయసభ సరంతరికృషి సలుపు గాక యని గోరుచున్నారము.

వివే అందుకుంపెనీ వారి సిరామాత్రలు:-

కలకత్తాలోని వివే అండు కంపెనీవారితో కయారు చేయబ డిన సల్లసిరా మాత్రలు కొన్ని పరిశీలనార్థము మాకార్యా లయమునకు పంపబడినవి. వీనిని మేము పరిశీలించితిమి. రెండుమాత్రలను సిరాబుడ్డితోనే కొంచెము నీరుంచగనే అతి ప్రశస్తతగుదక్కున సిరానుయ్యెను. ఇప్పుడు తయారగుచున్న సాధారణవ్రాత సిరాకంటె ఎక్కువ నలుపుగను ఎక్కువ దిరుగుగన్నది — ఇది క్రభుత్వము వారిచేగూడ నుపయోగింపబడుచున్నది. నూరుమాత్రల పొట్టును పోటీజీగాక 1 రూ. పోటీజీకి అదాలగును. కలయవారు వివే అండు కంపెనీ బెర్నార్ నాత్తుకెట్టు, కలకత్తా అని వ్రాయవలెను.

మహమ్మదీయ కళాశాల:-

శ్రావణ ఇతిహాసో చేర్చబడ నెప్పలుపబడిన మహమ్మదీయ కళాశాల మరచి ఉపాధ్యక్షులవద్దకుతో జూలై 2 వ తేదీని ప్రారంభింపబడు ను. మహమ్మదీయ పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయు డగు మోసవి గారు ప్రెసిడెంటుగా నుండురు. ఇ గ్గీ ఘ బోధనాశాఖ యంతయు డబ్బు. సి. డబ్బుగారి యజమాన్యము క్రింద నుండును. మహమ్మదు నైమూరు రహిమాను సాహేబు ఎం. ఏ. గారు ఆరాబిక్, ఉర్దూ, పెర్షియనుభాషల బోధించుదురు.

మైసూరు బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధులు

మొన్నటివధ్యన్నాము మహమ్మదీయులను బ్రాహ్మణే తరులను గలపి మహారాజుగారి సందర్శనము చేసికొని విజ్ఞా పన పుష్కమును కనున్పించిరి. ఆ ప్రతినిధిగ్రమన నీక్రింది క్రభుత్వ లు గలరు. రావు సాహేబు హెచ్. చెన్నయ, నాబు గులా ము అహ్మదు కలీము, డబ్లియు బసవ అయ్య, జనోపకారి కో డ్నె నెట్టి ధర్మ ప్రకాశ బి. బానుమేయి, ఎం. సుబ్బయ్య హెచ్చి. నారాయణయ్య, జీవరయ్యగారులు.

రాజుగారి ప్రత్యుత్తరము.

ప్రతినిధుల విజ్ఞాపనకు నవరాజుగారిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి — నాసంస్థానముందలి క్రధాన వర్ణముల ప్రతినిధుల నాదరింపగలగు ఆకాశము చిక్కినందుల కెంతేయెను సంత సింపుచున్నాను. మీ విజ్ఞా పన ము నం దు తెలి పిన వర ముల ని చ ట వి ను ర్పిం ప బూ న ను గాని సామాన్యాలకును కొంచెము చెప్పెదను. మీకష్టము లను నే నెఱుగుదును. మీయభిప్రాయములు బాగుగ దెలియు చున్నవి. అవి బాగుగ చూడబడి తగిన యేర్పాటులు జరు గుటలు సాదముతో ప్రయత్నించెదను. దొరతనపు ఉద్యో గములను గూర్చి మీరు తెలిపిన కష్టముల విషయమున రెండు మూడు మాటలను జెప్పబూనితిని. నాసంస్థానపు నేరలో నన్ని తరగతుల వాడెని తగిరితిని ప్రాతనిధ్య మొనగూడు నట్లు నేను సాధ్యమైనంతరేకును ప్రయత్నించుచున్నాను. ఇది వరలో బ్రాహ్మణకే విశేషముగ నుద్యోగము లీటుబడినందుల కనేక కారణములు గలవు. కాలక్రమమున విద్య వ్యాపించిన కొలదిని మీరు చెప్పిన ఈ కష్టములు తరుంత నే తొలగింపవు. అయిన నేజాగియైనను స్వయంప్రేరి ముందుగా విద్యావికా సము నొందిండున దాని కీతింప నెందుట నా మతియు కాదు. కెక్కిన వర్ణములవారెంత రాజధి క్రింగలిగియున్నారో బ్రహ్మ ణులు కట్టి భక్తియే గలిగియున్నారు. వారంతవరకు నాస్థాన మున సభ్యులకిది తాత్పర్యముతో నతి సావధన్యముగ పనిచేయుచున్నారని నేను నమ్ముచున్నాను. నా సంస్థానాభి వృద్ధినిమిత్రమును నా కృపాభివృద్ధి మిత్రమును వారంతవరకు చేసినట్టి యు, ముం దు చే య బో వు నట్టి యు పనిని నేను మువవాలను. వి వి ధ జా తు ల న్ని టి కిని సవ్యగార్థము నొనగూర్చి అందఱును ఒకమర్త్యము గలిగి యుండవలయునని నాఉద్దేశము. ఎక్కువనడచుండ నందఱి సభ్యునికి తేరలయనని నాయభివృత్తియు. వెళకపడిన తర గతులను వృద్ధికితెచ్చు నిమిత్తము నాదొరతనమువారు సాధ్య మైనంతవరకును ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇక ముందు వారి యభివృద్ధిగూర్చి వెళక చేసిన ప్రయత్నములకంటె నెక్కుకు ప్రయత్నములు చేయబడెను.

ఇంక స్థానిక స్వప్రపాలనపు బిల్లులకు గూర్చి నియ మితక్రభుత్వల విషయ మున దొరతనమువారు తగింతి ఉధికారము నందుకొ నెదరు. అందు మూలమున తగిన ప్రాతనిధ్యము మొ దగు జాతులకు తగిన ప్రాతనిధ్య మొనగూడునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెను. ఇంతింటె నెక్కుకు ప్రయత్నించుట జేయుట కు నే ను ద్దేశింప లేదు. స్వామిభక్తి క్రిని గలిగి మీరు పినినంగీకరింపవలయును. ప్రత్యేక ప్రాతనిధ్యమునుగూర్చి మహమ్మదీయుల కేదియో యేర్పాటు చేయబడెను. కెక్కినవానికి ఓట్లనిచ్చు అధికారమును వ్యా పింప జేయుట వలన తగిన ప్రాతనిధ్యము క్రమక్రమమున లభిం పగలదు. సభ్యులారా! యాభేదాభిప్రాయములు ప్రజలలో నెట్టి కలహములను గలిగింపగూడదని నేను మరయు మరయు కోరుచున్నాను. ప్రజల విక మత్య ము నకు ధం గము గలగు ప్రయత్నముల నిమిద నెవ్వరును చేయదగదు. బ్రాహ్మణుగూడ కెక్కిన వారితో బ్రాత్నిభావమును పెంపొం దించి సమానముగలిగియుండి నాయనోభివృత్తియు నెఱవేరుటకు సహాయ మొనరించి కెక్కినజాతుల స్వాభావికపు ఆలె కట్టి యాటంకమును కలిగింప కుండురు గాక యని కోరుచున్నాను.

అమెరికాటపా:-

యూనైటెడ్ స్టేట్సుకును, కెన డాకును కలకత్తా మీదుగా పరిశీక్కు మహాసముద్రయాగము న పంపబడుటచా జూలై 9 వ తేదీని చెన్న పురి జనగలు పోస్టా భ్యునందు కలకత్తా మెయిలుటపాతోగూడ కట్టివేరుబడును. ఆయత్తరములపై “పసిఫిక్ మార్గమున” అని వ్రాయవలెను.

జాతీయ ప్రతిస్థాపనకు-కీసెన్సెల్స్ స్పెల్లిని సేకరించు నిమిత్తము జీతరక్షక కాపము ననుసరించి దేశరక్షక కాపన ము ననుసరించి యొక సంఘము నెలకొల్పుటకు జాంబాయి దొరతనమువారి కధికార మీయబడెను.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి ఓకేచొప్పున ఈయబడును. వృత్తిబన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయలు లీయబడును. 1925 సం॥లో 100-కి 103 రూ॥ను, 1928-లో 100-కి 105 రూ॥పాయలును ఇవ్వబడునుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్యుదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తు గుర్రవారియొక్కనుటకు దీనిని చివరి మీ పేర్లవారి పంపుడు.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మాదరాసు. త్యాగివారికి,.....1918.

కో కా ధి ప తి,

ఆయా,

ఇందులోరూపాయలచెట్టును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోక యుద్ధబుణపత్రమును (సామ్యుదాచుకొనుట) మొదట నిర్మించిన మీ కంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యుదాచు ఏ సంవత్సరములో సామ్యుదాచుల యావో ఆ సంవత్సర ముండొచ్చి తక్కినవారిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములలో వాపసుచేయవలయును.

ప్రెజిడెంట్ ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిలాసము..... (స్వప్రముగ వ్రాయుడు.)

పా మ హా న ం గ మ ము

రెండవ విభాగము

ఇంగ్లండు

హిందూ దేశస్థినిగూర్చి ఆగాఖానుగా గ్రంథము.

లండను, జూను 20:— ఆగాఖానుగా "ఇండియా ఇన్ఫర్మేషన్" "హిందూ దేశమున గ్రంథము" అను గ్రంథమును వ్రాసిరి. ఈ గ్రంథము ఈ నెల 23 వ తేదీ ప్రకటింపబడును. ఇది సాంఘాతిక సంస్కరణమును నూదించుచు సంపూర్ణ చారిత్రిక జ్ఞానమును తెలుపుచున్నది. హిందూ దేశమును వేరువేరుగా వ్రాసిరి. అంతకుముందు అచటగన్నులు రాజప్రతినిధిగ కార్యరీత్యా వాకాధికారమును కలిగియుండవలెను. రాష్ట్రీయ స్వరూపాలను ముందరగా గన్నులుపడవులు భారతీయులకుగానే నీయవలెనని. ప్రస్తుతము కొంతకాలమువరకు సంస్థానాధిపతులయొక్క యిష్టబడవలెను. విశ్వసనీయమైన రాజాగారి కిచ్చిన వారు రిటర్నములు తెలుపుతూ వున్నది. ఇది ఈ దేశస్థానియను సాగించెదను. అధికారకాలము ముగియునప్పుడు ద్వైతాన్నియవలె కానన సభల యాజమాన్యము ఆమెకు లభింపవలె యిండియాలోగూడ ఉండవలెను. రాష్ట్రీయ కానన సభలలో సభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుకావలెను. బొంబాయిలో 180 మంది 220 వరకు సభ్యులుండవలెను. ప్రతిఒక వలయు సంఘము కృత్రి వారల ప్రతినిధులను సభలో నుండవలెను. రెండుసభలుండవలెను. ఆ రెండుసభలకును అధిక కానన విషయములందుగల అధికారమును రద్దుచేయుట గన్నులును మాత్రమే అధికారముండవలెను. ఏకాభిప్రాయమున లోకములను అవసరమని శ్రీ చుంది అంగీకరించినవో సభ్యులొకరియొకరు రెండుసభలకాగి సభికారముండవలెను. రాజకీయములలోని చారు రాజప్రతినిధిగా నుండవలెను. అతనికి ప్రధానియను మంత్రివర్గము ఉండవలెను. ప్రధాని రాజప్రతినిధితో నాటావించి మంత్రివర్గము వేర్వేరుపవలెను. సామ్రాజ్యభావనకు ప్రతి పెద్దరాష్ట్రమునుండియు 8-10 మంది ప్రతినిధులును ప్రతిసంస్థానమునుండియు 7 మంది ప్రతినిధులును నియోజింపబడవలెను. మొదటగావారు 7 మంది ప్రాంతములు కావలెను. ప్రముఖుగా నది దక్షిణ ఆసియను సాంఘాతికము కావలెను. దానియందు పాఠనీకము, అష్టనిస్థానము, ఆఫ్రికానున్న గుడేశములు కూడ ప్రముఖుగా చేరవలెను. ఆ సామ్రాజ్యమునకు ఢిల్లీ కేంద్రస్థానము కావలెను. హిందూ దేశమునకు ప్రత్యేక సేనయును నాకాదేశమునందును యత్యంతము, అధికమైతిక సాంఘిక సంస్కరణములు చాల నవసరమగును. ఈ రీతిగా హిందూ దేశము సమగ్ర రాజ్యము కావలెనని ఆగాఖాను గారు నడిపిరి.

పార్లమెంటు; హిందూ దేశము.

లండను, జూను 20:— హిందూ దేశమున నీటిసంపదాల సంఘము నొకదాని నెలకొల్పటను గూర్చి ప్రజలు కోపించు కొనుచున్న సంగతిని దెలిపి వెంటనే తగినయోచనలు చేసి దరా? ఏమి యోచనలు చేపెదరు? అని ప్రజల మందరమున జాగ్రత్త ప్రార్థించిరి. ఈ సంగతినిగూర్చి ఇంతవరకు తన కేమియు తెలియలేదనియు దీనినిగూర్చి హిందూ దేశ ప్రభుత్వమునాటితో వాలోచించెదమనియు మంత్రిగారు చెప్పిరి.

హిందూ దేశపు నల్లమందు; చీనా.

లండను, జూను 21:— ప్రజలమందరమున నర్ విలియము కాలిఫోర్నియాకి ప్రభుత్వమును పగుచు బాల్బరు గారిట్లు చెప్పిరి: చీనా ప్రభుత్వము వారు ను నల్ల మందు సంఘము వారును హిందూ దేశపు నల్ల మందునుగూర్చి ఒక ఒడంబడికను చేసుకొనిరి. సిండ్ కేటునకు మరల నమ్ముటను గూర్చి తన కేమియు తెలియలేదు. ఈయెడంబడికలో దొరతనమువారధికారముగ నెట్టికోకలమును గలిగించు కొనలేదు. కాని మై వివరించిన నల్లమందు 1911-వ సంవత్సరపు ఒడంబడిక ప్రకారము చీనా దిగుమతియగుటచే దొరతనము వారు దాని నాద ప్రయత్నించలేదు. ఈ 1911-వ సంవత్సరపు ఏర్పాటుతో హిందూ దేశమునుండి ఆజ్ఞాసూతముగ నల్లమందును గొంపోవుట పూర్తియగును గావున నికమీద మరల హిందూ దేశము నుండి చీనా కమిటీయగా నల్లమందుపంపబడునని భయమొంద బనిలేదు.

అంతర్జాతీయ వివాదము

లండను జూను 22:— చాల అంతర్జాతీయ జర్మనీకి వచ్చి చేరుటలేదు. తటస్థదేశముల వారియొద్దనుండి రూఢివర్తమానుము తెలిసింది. రేవులకు చేర గలిగినది చాలవచ్చువడి చేరుచున్నది. ఆ నాకలకువరకు త్రోవముగా కావలసి వచ్చుచున్న నావికుల దుస్థితి భయానకముగా నున్నది. ఆభ్యాసములేనిది. నావికులకు సముద్రాంతరమున కలుగు బాధలనుగూర్చి కమాండరు రోజు ఆను జర్మను సేనాని యిచ్చిన యువన్యాసము గూడ దీనినర్థిరపరుచుచున్నది. అనభ్య సేతులనిపుడు రణరంగమున కంపుట అప్పుడే నాటిక లేక మొక్క నూడదీసి తూర్పు గాలి కెదురుగ నుంచుట మరల మరల సేనాని నడిపెను. హేలీగోలాండువద్ద బ్రిటిషువారు ముంచిన యువదళము జర్మనులు తేల దీయ గలిగిరి. రేవులన్నియు నూడవది దానిలోని నావికులు మృతులయ్యెనుటలే నిలచి యుండిరి.

వారు వాయుభారమున నూపిరియాడక చనిపోయిరి.

బ్రిటిషు నాకావిజయము.

బ్రిటిషువారుచేయు ప్రయత్నము లుపయుక్తములుగ లేనవి జర్మనులువ్రాయు వ్రాత లసత్యములని పలువురు రుజువు పరచిరి. ఒక నాటిరాత్రి నిండువెన్నెలలో క్షి మొలు మారమున నొక అంతర్జామిచూచి అది మునిగిపోకమునునే దానిని పొడుచుట కొక ఆంగ్ల నావికాక అచటికి చివాలను సేగెను. కాని అంతర్జామి మునిగిపోయినది, ఆంగ్ల నాక జలభేదకములను ప్రయోగించి ఆయభ్య నొక గుండును వదలెను. చాల చమురు వెకిలవచ్చినది. ఆర్థ భ్య ను లు చి న బ డే ను. ఒ క దుమారమే స ప్రాణు డు గో చ ర మ య్యె ను. గత నెల 11-వ తేదీని నెండు విస్ఫోటు ఆగ్రముయొద్ద నొక శత్రునాక ముంచబడినది. మరియొక అంతర్జామి ముంచబడినది. ఒక ఆంగ్ల నాకయు మరియొక శత్రునాకయు పెరిజేసికొనినవి. శత్రునాక మైకిలేటి బహుకష్టమునూడ లంక విడదీసికొనెను. కాని తరువాత నది మునిగినది. ఈరీతిగా ఆంగ్ల నాకలకు విజయము కలుగుచున్నది.

ఘూర్కా యోధునకు

విక్టోరియా క్రాసు బిరుదుములు.

లండను, జూను 21:— గజెటు ప్రకటనములు—కరాచు బహదరు రానాఅను ఘూర్కా యోధుడు మరికొందరితోను లూయిసు ఫిరంగితోను ప్రాకిపోయి తన సేనలోనివారికి చాల నష్టము కలిగించుచున్న ఘరభిరంగిని నాకనము చేయగోరెను. లూయిసు ఫిరంగి నగ్గములోని మొదటివాడు దానిని పట్టుగా వానిని వెంటనే హతము చేసిరి. అదియొచ్చి రానాతోకమైన నాలసింపక చనిపోయిన వాని నావలకు త్రోసి రెండురైక్కుల నుండియు బొంబులను ఫిరంగిగుండును వైనిబతుచున్న సరుకుచేయక ఫిరంగిని పట్టి శత్రువులమరభిరంగి దళమును రూపుమాపెను. అంతట బొంబుల తుపాకుల వారిని హతముచేసెను. తన ఫిరంగిని ధైర్యవైర్యములతో పట్టుకొనెను. రెండుసాయలు తన ఫిరంగి చెడినపుడుగూడ చలంపక మరూమత్తులేని మరల దానిని ప్రయోగించెను. ఆ నాడంతయు నత్యుద్యమముగా పోరెను. సేనలు వెనుకకు పోవలసినవచ్చుపుడు నిరోధకనకుతోడ్పడి శత్రువులు కడుచేయవలె వచ్చువరకును ఫిరంగిని వదలలేదు. ఇట్లు ధైర్యవృత్తిగను పరాక్రమమునుచూపెను. అతనికి విక్టోరియా క్రాసు బిరుదు మియ్యబడినది.

విదేశములలో సైనిక సేన

లండను, జూను 21:— సేనలో చేరినవారిలో 48-50 ఏండ్లవరకును గలవారిని ఇండియాకు పంపమని వాగ్దానముచేయ నీయలేదు గాని విదేశములకు సన్నద్ధులయ్యుమాత్రమే పంపుమని చెప్పగల నని సార్లమెంటు పక్షంలో మెక్స్ సనుగా రినిరి. మధ్యమునువారిని వైద్యపరీక్ష చేయించునంద విదేశములకు పంపరాదు. దానిని గూర్చి వాగాంధోళన పడుచున్నారని హాసముగా నడిపిరి. ఆవిడయకు వైనికోద్యోగులకు తెలుపబడునని మెక్స్ సనుగా రినిరి.

చాలమంది ఇండియాకు వెళ్ళి సంగీకరించిన కల్లులు కేగుగా రినిరి. ఆ సంగతి తమకు తెలియు నని మెక్స్ సను గారనిరి.

శత్రునావికుల దురాగతములు

లండను, జూను 23:— జర్మను ఫక్తునాతియు సాంఘికుడు నగు (టోల్స్టా) యొక్క నాకలో నెక్కెరుని హతంబు నావికులు నడిచిరిని రాటర్డామునుండి తంజిరా వర్తవచ్చినది. జర్మనునావికులు సరిపిన దురాగతముల కిదిఫలమని లండను నగరమున నుపన్యసించుచు హావలకు నిల్చునగా రినిరి.

పాటియూలా మహారాజుగారికి బిరుదుము.

లండను, జూను 21:— మహారాజుగారికి చక్రవర్తి గారు కే. సీ. బి. ఇ. బిరుదవిహ్నుయను స్వయముగ నలంకరించిన మహారాజువారు సార్వభౌమ దంపతులతో వింహరించిరి.

సామ్రాజ్య సాంఘాతికము.

లండను, జూను 23:— బర్లండువారి భావములందు కొంత మార్పు గోచరమగు వరకును ఆదేశమున సాంఘాతిక విధానము వేర్పరప గూడదు. గాన ప్రస్తుతము సామ్రాజ్య సాంఘాతికమునకే ఆధారము లేదని కాకొనుటరీ ప్రభువు నడిపెను.

హిందూదేశపు ప్రతిపక్షము

లండను, జూను 18:—చిత్రకళాసంఘమువారి సమావేశ సమయమున 80 దివా వాచాగారు హిందూదేశపు ప్రతిపక్ష శ్రవణగూర్చి వ్రాసిన వ్యాసము చదువబడెను. అందు వాచా గారిట్లు చెప్పిరి: గత 80 ఏండ్లయందును ప్రతి వ్యాపారము కార్యకూలత్వమునకు చాల ఉత్సాహ కరముగ నందెను. అంకా మైరు ఇండియానుగూర్చి యంతగా భయపడె ననగము లేదు. ఇంక జపానుగూర్చి విశేషముగ భయపడకలసియున్నది. ఇండియా ప్రతిసుంకిమునగూర్చి వారిట్లు చెప్పిరి: జపానువర్తకులు ప్రతిపక్షముగ కొనడండునట్లుచేసిన హిందూదేశమున నది చోకకాగలదు. ఇతరుండు హిందూదేశము ప్రజలకు కావలసిన వస్తువుల నన్నిటిని స్వయముగనే నిర్మించుచు నొక నుట బాగుగనుండునని తలంపబడుటచే నట్టి సుంకిములవలన హిందూదేశపు వ్యవసాయదారులకు నష్టము గలుగజాలదు. సరిగదా బ్రెజిల్ హిందూదేశములందు ప్రతివిశేషముగ వాంఛింపబడెనది. ఈ సమయమున నిడియొక్కటియే మార్గము. కష్టభూయిష్టమునకుటకు సందేహము లేదుగాని హిందూదేశాభివృద్ధికి ననోకర్మభిగృహ ప్రతిష్ఠాపాతీయవేత్త లిండులకు ప్రయత్నించు తెలయు నావశ్యకము. లేకున్న విశేషప్రక్రమ హిందూదేశమున చోరకలిగించుకొని యభివృద్ధినింది హిందూదేశమునకును లాంకామైరునకును చాల నష్టకరముగ పరిణమింపగలదు. వివక్షితు దానిని వారించుట దుస్సాధ్యమగును. హిందూదేశమున తిట్టెక్రమిభివృద్ధికి గలుగు అటంకిమును జేర్చునుచు వారిట్లు చెప్పిరి: హిందూదేశపు రెండుశ్చేతనముకంటి చాలవరకడ్డకగులుచున్నది. బొంబాయి యందలి కార్మికులకు తగినవసతి గృహముల నేర్పాటు చేయుటకు భారతి యంత్రాధికారులు మాత్రమే పలసారులు నొక్కినొక్కి చెప్పబడుచున్నారు. స్వలాభార్థము వారట్లు చేయునంగీకరించినను ఈ పని దొరతనము వారికిగాని యంత్రాధికారులదికాదు. అట్లునే పని బాండ్ల చదువును గూర్చియు వారు బలవంతముచేయు బడుచున్నారు. ఈ పని ప్రభుత్వమువారి దనుటకు నాగరిక ప్రభుత్వములన్నియు సాక్షులు. హిందూదేశపు ప్రతియందెంతేయనుభివృద్ధి సుందగలదు. అంతరంగిక క్యరసారములం దెక్కుడు అవకాశ మొసగుబడి ప్రాపంచిక సామాన్య పారిశ్రామిక క్యరస్థలనుగూర్చి ఎక్కుడు దూరదర్శిత్వము గలిగిన అంతర్జాతీయ వర్తకమును గూర్చి ఉచార దృక్పథము తీసికొని క్రొత్తవర్తక కాలలు బాగుపఱచి యంత్రాధికారులు తమగృహముల ను తగినసమయమున ముందు కేగయుటకుగాను తమ ఇండ్లను కాగు పరచుకొను టావశ్యకము. లాంకామైరు హిందూదేశోత్సాహమును బాగుగ గ్రహించుకొని పోటిదారుల తలంపక దానితో స్నేహభావము వహించెనేని పారిశ్రామికాభివృద్ధికి లాంకామైరు మాత్రమే నేర్పగులుగు అనేక పాఠములను వారు నేర్చుకొనగలరు.

వైవాధ్యమును జరుపు నపుడు సభాధిపత్యమును వహించుమాంజేగు గారిట్లు చెప్పిరి: తగిన యేర్పాటుల సునంపించిన చాలకాలము నుండియు నిలువయుంచు ప్రతివంతులలో హిందూదేశము పూర్వముకంటె ఎక్కుడు అభివృద్ధి సుందగలదు తన యెక్కుడు తగిలతి ప్రతిక తగిన విలువ లభించు నని వ్యవసాయదారుడు విశ్వాసముతో నాశింపగలడు. హిందూదేశపు ప్రతిని పండించుట, దానిభివృద్ధి సుందించుట ఈ రెంటియందును హిందూదేశ లాంకామైరుల కేమియు స్పర్ధ గలుగజాలదు. యుద్ధఫలితములుగ గలిగిన మార్పునుగూర్చి వారిట్లు చెప్పిరి: బ్రిటిషువారి దూదిసానుగ్రహి విశేషముగ హిందూదేశమునకు గొంపోవుటకు, ఓడల ఇబ్బంది గలుగుటవలనను, మరికొన్ని కారణముల వలనను, హిందూదేశమునందలి వైరులకు కలయు దుస్తులను హిందూదేశమునే తయారుచేయుటావశ్యక మగుచున్నది. కాకిరంగు లిప్పుడు హిందూదేశపు వస్తువులనుండియ విశేషముగ తయారు చేయబడుచున్నవి. హిందూదేశముననే యేవస్తువుల జేయుటకు తగినంత ముదుక పదార్థముగలదో ఆయావస్తువు లిప్పుడఫలితముగ నాదేశమున తయారుచేయు బడుటయు, వాటిచెల్లుబడి క్యరస్థాపకులకు మరింత యుల్పేహకరముగనుండి వారెక్కుడు ప్రయత్నించుట సునంపించుటయు చాల ఉత్సాహకరముగ నున్నది. హిందూదేశమున నిల్చుచేయనగునని ప్రతికర్తక చరిత్ర బాగుగ స్పష్టపరచెను. మరియు హిందూదేశము తన శ్రామికశక్తిని పూర్తిగ నుపయోగించుటకు యుద్ధ మనేక అవకాశముల సొసగను. న్యూవిమన్సుబోర్డువారి విషయమున భూతికాలాభివృద్ధి కాకరమగు కార్యమును విశే

షముగ జేయవలసియున్నది. హిందూదేశ పరిశ్రామికా ప్రయత్నములను చూచుకొనుటకు తగినంతమంది సుశిక్షితులు విద్యావంతులుగను భారత యువకులు ముందునకు వచ్చుచున్నారు. క్రమముగ వారి సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. సామ్రాజ్యమున, దాని వివిధభాగములను పూర్తిగ స్వతంత్ర్య ధారములయి ఇతరుల సహాయము నపేక్షింపకుండ స్వీకృతముల బ్రయత్నించు తెలతయు నావశ్యకమని యుద్ధము స్పష్టపరచెను. ఏదియో సొకటి రెండు సందర్భములందు పరిపూర్ణముగ స్వతంత్రతై నాధారపడుటకు వీలులేకున్నను తగిన రీతిని నడిపించగలిగిన యెడల హిందూదేశము చాల వరకు తనకు వలయు వస్తులను తయారు చేకొనగలదని తలపడుచున్నది. పరిశ్రామాభ్యుపేక్ష తక్కువ కాలదిని జీవించినందు చేతయంతట దిగి చూచిన ప్రితి వాకి నాశ్వర్యము కలుగక మానదు. దశ్యమున సాంగ్రామికాభివృద్ధివలన కార్మికుల స్థితి రుంతగా కృద్ధి నొందినదియు తెలిసికొనిన సందువలన గలిగిన లాభములేనియు నిండులకు జాలవని బాగుగ స్పష్టపరచగలదు. భారతీయుల కూలీలు చాల స్వల్పము. ఆందుకుం ననే ఆహార పదార్థముల దరగాని ప్రతిపక్షగాని ఏమాత్ర మధిక మైనను వారికిచాల లాభకరముగ నుండగలదు. అంతయంది జనలట్టి కఠినజీవనము ననుభవించుట న్యాయముకాదు. క్రొత్తపర్యాయ లారంభింపబడిన కార్మికుని జీవితస్థితి బాగుపడగలదు. దీనివలన క్యరసాయదారుల స్థితియు బాగుపడగలదు. ఈరీతిని క్రొత్తమార్గ మేర్పడుటవలన ప్రస్తుతస్థితికంటె ప్రజల లబ్ధివిధముల నభివృద్ధి సుంది ఎక్కుడు సాఖ్యమును బొందుట కవకాశ మేర్పడగలదు. గృహముల నిర్మించుటకు గూర్చి వాచాగారు చెప్పిన వాక్యములను బానగాయ ఖండించిరి. యంత్రాలయాధికారులు అత్యధికముగ లాభములను దీసియున్నారు. కావున వారు పనివాండ్రు మంచి ఆరోగ్యవంతములగు నిండ్లను గట్టించి వారికిలలకు చదువుచెప్పించు ఏర్పాటులను చేయవలయు ననిరి.

ప్రధానమంత్రి యుపన్యాసము.

లండను, జూను 23:—మనము సుధి కాయత్తము చేయవలెను. ప్రపంచ మెల్లవారికినిగూడ నివాసయోగ్యముగా నుండవలెను. సాంగ్రామిక కర్మమును అరాజకత్వమును దురాకాషరత్వమును నశింపవలెను. అందుకిని సమానభాగ ముండవలెను. భావికాలమున సామ్రాజ్యమున ప్రజాసత్తాకవిధానము నిర్ధారణ మైనది. సోదర మిత్రభావములతో పున్నర్యాణము జరుపబడవలెను. సంఘము అగ్ర మధ్య అంత్యస్థానములలో నుండు వారందరును సమానముగనే కష్టముల ననుభవించిరి. కాన ప్రజల హృదయములలో మార్పు కలిగినది. నేను ప్రజా సామాన్యమునకు చేరిన వాడను. వారికి న్యాయము జరుగుటకు నేనిదివరకు వారి పక్షమున కఠినముగ పోరాడి యుంటిని. అట్లు పోరుటవలననే నేను కొంతవరకైన సంపాదించగలిగితిని. ఈసారి నే సొక విధానము నవలంబించెదనని లాయడుబార్డు గారు లండను నగరమున నుడిచిరి.

బిల్లండు స్వచ్ఛందసేన.

లండను, జూను 21:—నేనా సమావేశక సంఘమువారు జరియుల కిట్లు విజ్ఞప్తి నంపిరి. రాష్ట్రప్రతినిధిగారి కోరిక ప్రకారము మేము స్వచ్ఛందముగ నీ ఏర్పాటును గావించితిమి. కుల యిబ్బందుల మే మెరుగుచుము. అయినను ఆకాభంగము వలనను ఆక్రమ పరిపాలనమువలనను విషము లగువారు గూడ మాకు మనఃపూర్వకముగ దోడ్పడెద రని మే మానించుచున్నాము. ఏలనన క్రైస్తవమతమునకును దేశగౌరవమునకును శత్రువు లగువారిని మనము ముందు నిర్మించినగాని మనదేశము నకుగల చిట్కము తొలగ నేరవు. రెండుకత్తెరములక్రితము మన బిడ్డలును మన సోదరులును కలసిమెలసి నడచిరి. బిల్లండువారి కోరికవై వారునడచిరి. వారు తనజీవితముల నర్పించిరి. మనము మనగౌరవము నిచ్చితిమి. వారు నిష్పృహాజకముగ తమ ప్రాణముల నర్పింపగూడదు. వారికి వెనుక సహాయము లేక షీజింపగూడదు. మనసేనలచట నలసి శత్రుక్షతముల కోపాటించుచున్నవి. మన మపేక్షింపదూరు. శత్రువుల దౌష్ట్యముయూ రోపుఖండమున స్వాతంత్ర్యోత్సాహి వాన్పిసేయ చూచుచున్నదని సత్యమును నిశ్చయమును గూడ మనకు తెలుపుచున్నది. ఈ దీ వి బ హు దూ ర యు న ను న్న మ రి యొకదీనికి జన్మభూమి ఆవెద్ద బిల్లండు దేశమునందు అడనేడు మొదలు బ్రిస్టన్వరకును సాను ప్రాన్సిస్కొ మొదలు న్యూయార్కు వరకును గల ప్రజల భావము లన్నియు

రణరంగమునందున్న మన దేశీయులకు తోడ్పడుచుండ మనది చట పొరువమును పరిత్యజించి యున్నాము. వారి మైత్రిగూరి సంకలించుచున్నది. ఇది వెనుక దీయుటకు గాని జేరమాడుటకుగాని తరుణముగాదు. అవకాశములను వాగ్దానములను వృధ చేసినందులకు మనకు తేలికపకయ్యుండెను మన మెన్ని సు జేరము లాడినవారము కాము గాన దేశీయులందరును మన విజ్ఞప్తి నాదరించురని నమ్మెదము. అందునుచేరెదరని నమ్మెదము విదేశీయులందరును బిల్లండు కీర్తిని మరల సంపూర్ణముగా నిలువబెట్టెదరని నమ్మెదమనివారు ప్రకటించిరి.

ప్రాన్సు

ప్రాన్సురంగము.

లండను, జూను 23:—పరాసువారి ప్రజలకము—మాంబిడెడును ఓయిజలకు మధ్యమేము చాలమందినట్లుకొంటిమి. మారను రెండున్నలకు మధ్య బ్రిగ్విగూట్టుచున్న జన్మములు తలపడి తాత్కాలికముగ దాని యగ్రము నాక్రమించుకొనిరి. ఇటు లీవారు వెంటనే తలపడి శత్రువులకు పోరాల్సి చాలమందిని పట్టుకొనిరి. మాజిజి సమరేఖకు వచ్చిరి.

ఆంగ్లరంగము.

ఈ రంగమున వ్రాయదగిన జదియును లేదు. జర్మనుల ప్రకటనము. రెండున్నలకు మైత్రిని రిరి మందిని పట్టుకొంటిమని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్లవిమాన దళము.

ఈ నెల 22 వ తేదీన వాతావరణము ప్రతిహాలముగా నుండెను రాత్రి విమానయోధము జరిగినది. పగలు జరుగలేదు. అపూము, ఆర్మెంటరీను, స్టీలు వర్కు బాట సెంటు మారు, బ్రూకెసులవై 15 బన్నుల బాంబులను వదిలితిమని హేగు గారు ప్రకటించిరి.

జర్మనులయందాసీత

గతి వారమున నాంగ్ల రంగమున తలపరి తలంపుగా కాంతి సెలకొనెను. జర్మనులు తలపడుదురనుకొని నపుడు వారు తలపడవడ నుండిరి. వారు మిత్రమండలి నోడించుటకు గడు 4వు నెలలు మాత్రమే యుండగా ప్రతివారమును మిత్రమండలికి నేనయను సామగ్రులు నధికమగుచుండగా జర్మను లిటులుపేక్షించుటకు కారణమేమో తెలియదు. నిరీక్షించుటమంచి దికాదని ఎరిగియు వారేలలో నిరీక్షించుచు న్నారు. ప్లాండర్సులో రి రాత్రుల నుండి వర్ష మధికముగా కురియుచున్నది. అందువలననే వారాగియుండురు. అది కారణముగావున్నచో రష్యనుండి నేనలు వచ్చుటకొరకు వారు నిరీక్షించుచుండురు. లేదని వారిసేనలో నంటువ్యాధులు ప్రబలియుండును. ఏకారణమైననేమి వారురెండువారములకుండి మందకొడిగ నుండుటవలన మాకు చాల లాభము కలిగినది. ఆంగ్లరంగమునందు గాక మరియొక రంగమున నీ 1ని దినములలో రక్షణప్రయత్నములలో నభ్యుక్తమగుమార్పు చేయబడినది. అటులే తక్కిన రంగములలో గూడ జరిగియుండు నర ఆంగ్లరంగమునుండి విశేషముడు వ్రాసెను.

పరాసుదేశమునందలి పోలండుసేన.

లండను, జూను 23:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి వచ్చిన పోజులు యధారంభమునందేయు పరాసుదేశమున పరాసువారికి తోడ్పడి పోరుచున్నాను. జర్మనులు పోలండులో పోలండుగానమును నిషేధించిరి. గానము చేయు వారిని వధించెదమనిరి. ప్రాన్సునందు వ్రెసి డెంటు పయన్స్కెర గారు పోలండు సేన కొక పతాకము నొసగిరి. అపుడు పోలండు గానము జరిగినది.

ఆంగ్లసేనాని గౌరవము.

అడ్మిరలుస్సేన్ గారికి వ్రెసి డెంటు పయన్స్కెర గారు బిరుదుముల నిచ్చిరి.

టాంకుబండ్ల సహాయము.

లండను, జూను 23:—ఆంగ్లరంగమునుండి వచ్చిన కంటి వార్త: బొకోయెడ్ల నొకపోరునందు గతరాత్రి మొదటిసారి టాంకుబండ్లను వాడితిమి. అవి చాలబాగుగా పనిచేసినవి. ని. భృంతరముగ శత్రుపక్షిహానికపోయి మరల వచ్చినది, అబండ్ల పదాతులకు మార్గ మేర్పడుచుటకే ఆపనిని సాధింపగలిగినవి. మరఫిరంగు లధికముగా కాలబడినవి. అందువలన మేము బొకత్యకానమునకు తూర్పుభాగమునందు మాత్రమే పోరగలిగితిమి. శత్రువులు ప్లాన్లీ ఇకపదారివై నధికముగా గుండ్రన వదిలిరి. అచట వారి యత్నిము విఫలమైనది.

ఇంటిరంగము

ఇంటిరంగము.

ఇంటివాడు 12000 చుండి పట్టుకొనుట.

లండను, జూన్ 22:—ఇంటిరంగమును వ్యవస్థపరచుటకు భూమియొక్కది. ఇంటిరంగము చేలలో కానరాదు. ఇంటివాడు గంటలు బావులు మున్నగువిషయాలు గురించి తడిగ నడిచిపోవుటకు వీలులేదు. కొన్నిచోట్ల 10 గంటలు కాదు లేకున్నచో తెలియవీలులేదు. అత్యంత ప్రాంతమునండి ఇంటివాడు 12 వేలచుండి కేట్రువులకు ఇంటివాడు పట్టుకొనుట.

కేట్రువుల నోడించి తగుముట.

మాంట్రెల్లో మొదలు సమద్రము వరకు కేట్రువుల నోడించి ప్రజలముగ తగుముచున్నాము. కేట్రువులు వికాసముగ ముగిసిన చాటిపోవుచున్నాము.

ఫిరంగుల నిధికిముగ కాల్పులు.

రజకరంగమున దంతలకు కేట్రువులవైసి ఫిరంగుల నిధికిముగ కాల్పులు. మాంట్రెల్లోపావులయందు పదార్థాలు తీరముగా తలపడి. అసియాగోరు దక్షిణమున నాంగ్లము లాకస్మితుకు కేట్రువులవైసి 100 చుండి వాతము చేసి 31 చుండి పట్టుకొనిరి. మా వైమానికులు కేట్రువుల రాక పోకల స్థానములవైసి బాంబులనుకదలిరి. మేము 10 విమానములను నెల గూర్చితిమి. ఈ నెల 15 వ తేదీనండి కేట్రువులు 35 విమానములను గోల్పోయిరి.

అస్త్రియా సేనలు పూర్తిగ నోముట.

పావుయొక్క నిరుపయోగమును కేట్రువులతోను పదార్థములతోను పోరుచునే యున్నాము. ఈ యుద్ధమున ప్రథమ ప్రకటనలు ముగిసిరి. అస్త్రియా మాంకరి సేనలకు మాంట్రెల్లో దాష్టోరా రంగములందు కోరికదేని తావులలో నొక్కటి యును గూడ లభింపలేదు. వారు పూర్తిగా నోడిరి. వారికి కన్ను ముగియితిమి. కొన్ని రోజులందు పూర్తిగా నానాకమైనది. 250000 చుండి కేట్రువులు నోల్పోయిరి.

నా కావిజయము

నెలదినములలోపున అస్త్రియా వారు 2-3 యుద్ధకాలములకు చిన్న కావలను గోల్పోయిరి. ఇవిగాక బ్రిటీష్ సేన యుద్ధ నౌకయును ఇతర నౌకలును చాల అంతర్గాములను ముగిసినవి ఇంటి వా కదలేనివి అస్త్రియా దోష్టుల దాగాను నెలలు సభలో తోడిరి.

ఇంటి వైసిక విజయము.

కోము, జూన్ 23:—ప్రధాని ఆర్లెంజోగారు నేనేడులో ముగిసింపుచు నిట్లు చెప్పిరి:—ఇంటి యుద్ధమున మొదలు నెలదినములకు ముగిసినవి ఇంటి వైసికము విజయవంతముగ నిలువించెను. ఇంతలోనే పరియోగ యుద్ధమునవింపబడినవి. కేట్రువుల యుద్ధ వా ర న పైల వాలోనించినవారు పరాజయ మొందిరనే చెప్పవలయును. అసియాగోపరభూమివద్దకు ప్రయాణవద్దకు కేట్రువులొసరించిన యుద్ధ మేదియో యొక్కవలన నది విలంబము తప్ప. ఒక్కడిన ముగ కేట్రువులొసరించిన ఇత్యుహాయుద్ధము ప్రపంచపు మహాయుద్ధములం కొకటి. ఇంటి వైసిక పరాజయము లొకటి యొకంటే నెట్లుగని వికారముతో పోరాడింది. పోలో పోకరింకోకరిం మించిపోయిని చెప్పటకువీలు కానంతదీప్యముగ మూడు దైవములును పోరినవి. జేకీయలంద అవట యుద్ధమునవింపబడివారి కెల్ల కాలమును కృష్ణాల్లుగ నుండవలయును. యథార్థముగ సంక్షోభం క్రిందికి వెనుకనన్నది. అతిఅతిదైర్ఘ్యముతో సరిపెరిచింపుకొనవలెను. గత 7 మాసములనుండియు జేకీ వీలిన కల్పించుచు వ్రేలుల వీరి కన్నమున ప్రకరింపదగునది. ఈ వ్యాధియును వివిధ భృత్యులతో తానుచును జూపిరి.

ఇంటి విజయము.

లండను, జూన్ 24:—ఇంటి విజయము చేకరంతుట మత్సాహము గలిగించినది. జనాలు దయాభాగాను కేట్రువులు చెయ్యవలసినవిలకు గూర్చి తెలిపిన సమాచారము చాల ప్రశంసలయముగ వచ్చింది. ఇంటిరంగమున నాపద తొలగించిన కలంబునాడెను. అయినను అసియాగో పరియోగము గలిగిన విజయము అన్ని రంగములందును మిక్రిమండలివారికిని అసహాయముగ పరిణమించుట. అది కేట్రువుల లక్ష్యములను కల్పితకథను మాత్రముగా జాతి యోత్సాహమును పురికొల్పి వారు రేపే ద్యమును జేయగలరు. ఇంతటి మహా ప్రభుత్వములతో సునిరంపముచుండిన అత్యంతమన మేల నిట్లు పరాభూతమయ్యునో తెలిసికొనుట కష్టము. కేట్రువుల

పరాజయపు కనిపింపునని గొప్పవిజయమొందినందులకు సంబంధముగలవచ్చును ఇంటివాడు పరాక్రమములననే కేట్రువులు వెనుకకు పోయి నుటకు వీలులేదు. స్వీడనపాలనము నందలి అంతరింగిక అశాంతి ఇందుకు కారణముగ నుండనోచ్చు. అస్త్రియా మాంకరియందలి భృష్టి జగ్గమును క్షయిస్తే నాని పట్టుదలకు తాముమా జేయునది విచారముగ తెలిసిన సమాచారములకు దృఢపడుచున్నది. మిక్రిమండలివారు మాట్టబర్గలతో సంధికోసంకల చుండును అస్త్రియా మాంకరిస్తావుల మును నిలువనలయు ననియు లండను వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

అస్త్రియా

మాంకరి నారి నహాయము.

అమెర్సిడెన్, జూన్ 23:—బుడాపెస్టు మున్నగునగరములవారు వియన్నా మున్నగు నగరములలోని వారి తోను బాధను నివారించుటకు నిశ్చయించిరి. బుడాపెస్టునండి అధికముగాను పండ్లను, కూరలను 22 వేల నెవుల పిల్లలను వియన్నాకు పంపిరి.

బుడాపెస్టు, జూన్ 23:—రెండవ నందిరమున ఎంకారోలియా నాట్లు చెప్పిరి:—పోలీసువారికిని ప్లేటు ఇంజను కార్యాలయపు సమైక్యము నానుటకు జరిగిన జగదములో కలుగుచు కంపబడిరి. 7 నగరకు చెప్పులతో తెను. ప్రధాని మెట్టిగాట్లు చెప్పిరి: జూన్ 10 వ తేదీన అనేకమంది చుండి చిరి. కట్టు లధికమగుచు తిక్కిన కార్యాలయములకు వ్యాపించుచున్నది.

అస్త్రియా దేశస్థితి.

జ్యూరిక్, జూన్ 22:—అస్త్రియా దేశస్థితి యపును చాలవిషయముగానున్నది. జులై మొదలు నాట్లకట్టిరి అమెర్సిడెన్ కాల లన్నియును మూనుబడినవి. అక్టోబరులో వారు ప్రజలు గుమగుమనంద జేయుచున్నాము. కేపు రాజకీయంతోనము కలుగునది తెలుచుచున్నాను. సాంఘికములవై చెయ్యగానండి ప్రొత్తపాన్ మెంటును పోరుచున్నాను. నానాసోల్లగునా సాంఘికములకు ప్రతికూలు లైసను మరయుక పార్లమెంటు నేర్పరుచుటకు కోరికదేని కొందరు తెలుచుచున్నానని మ్యాక్సిమిలియన్ వ్రాసిరి.

చీనా

చీనా సరిహద్దు సురక్షణ.

లండను, జూన్ 22:—పరమాధ్యక్షులకు హాస్తిగనం గును కల చీనా సేనల సురక్షణ ప్రశ్నలు జనాభావారి తోడ్పడగలదు. క్రింద కరెండు నెలలలో కాంటను నిష్ఠర ముదంగలను అపుడు హెచ్చుచుంది లభింపగలరు. బాక్సిన్ విప్లవమునకట్టిరిగోతు పట్టుకొనవుచును జగ్గము లతి దారుణ కార్యముల సునిరించి. చీనా దేశమున ప్రాచుర్యము చెనుటకునాడ జర్మనీతో కలగల ప్రధాని టాంమాడిగారు నడిచి రని నెకొనుచుతలకు ఈ నెల 17-వ తేదీన డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు తంతివాన్ల సంపెను.

నెమినాపురు తరుముట.

లండను జూన్ 22:—నెమినాపురకు సేన చీనా సేన వాస్తవ కాతుకతో కాటిగామెను. 8 వేల చుండి కాసక్కులు తమ నాయకులకు హాస్తికేసి కేట్రువులతో చేరిరి. రెండు గార్లును నెమినాపు సేనకు చీన్చి వేరక నునగ తొల్లి విక్రలు బోర్ల గూడనాట్లయాలకు ముగ్గులన్న లైన్స్ వాగ్ మించి. సమీపమునన్న సరిహద్దు చీనా సేన లాక్రమించెను. బోర్ల లిక్కులా మరవాస్తవ తెలుపకు ప్రతకరము పోకలదని చీనా అధికారులు తమ ప్రెసుల కల్పించిరి.

అస్త్రియా

సర్ ఫియోగోరు మూరిచుచున్నారు.

లండను, జూన్ 21:—అస్త్రియా కన్నుల సర్ ఫియోగోరు మూరిచుచున్నారు జగ్గము తొల్లి క్రొక్కానండి మరకరి. అతడు నతకు ప్రైవేట్, గాజెటు, పరిపాలకాధికారులతో రెండొంట్లు పనిచేసి యుండెను.

అమెర్సిడెన్, జూన్ 19:—మాస్కోనండి ఇట్లుతంతి వచ్చుచున్నది—సమాచారలో బోర్లకట్టు పరిపాలనను తొలగింపబడినది. పూర్వపు మహావైతాళము నేకప్రజేతములం దెత్తబడినది.

ఇటీవలి తంతివాన్లు

అస్త్రియా బల్గేరియా సంబంధములు చెనుట.

అమెర్సిడెన్, జూన్ 22:—హోబుద్వాగ్గ మునునెటర్గి బల్గేరియా సంబంధములు చెడిపోయినది సోఫియా వార్తాపత్రికలో ప్రయోగపడి ఒక వ్యాసమునుబట్టి తెలియుచున్నది. బల్గేరియా తునుకు స్నేహము మిత నాధారపడి యున్నారనియు, అందులకు నెట్లయిన దాని సంపాదించుట యుననియు దెల్లమయిచున్నాను తెలుపకుచున్నాము; జూన్ 21 వ తేదీన రివిస్టానుసభలో జేరెను కుసాలముగా రివిస్టాను కుసాలములకు సేనలతో దృఢపరుపబడినది. అందరికుటర్గి బల్గేరియా సంబంధము చాలమెరు చెడియె ననియు నొకటి కలహముల బాని ప్రయత్నించుచున్న దనియు నతిడు చెప్పెను.

అమెర్సిడెన్, జూన్ 22:—జర్మనీనండి వేయి, పెట్టెల భాగ్యములవచ్చుట వలన స్థితిగొంచెము బాగుపడినది వియన్నానండి తంతివచ్చుచున్నది.

లండను జూన్ 22:—హోగూనండి “డెయిలీ మెయిలు” కట్టు తంతివాన్ల వచ్చుచున్నది—వియన్నాకట్ట నీవారమునందు జరిగిన విక్రమమునందు జగ్గములు ప్రాస్సోకు 12 పటాలముల నంపుట కుద్దేకంపబడినది.

మెక్సికో నుండి వెండి బంగారములు.

మ్యాన్చూ, జూన్ 21:—ఇతరదేశముల వారు వెండి బంగారములను ఎగుమతి చేయుచుండదని నిరోధించుటచే మెక్సికో వారుగూడ నిరోధించిరి ప్రకటించబడినది.

వెండి కి ఆవు.

కెయోగో, జూన్ 22:—తక్కువ వెలకుగూడ నోయిల నంపుటకు గూర్చి దొరతనము వారిట్లు తెలియబరచుచున్నాను—యొద్దగోరమున 25 లక్షల పిమాప్టాల్ విలువకల నోయిల ఉండెను. ఇప్పుడు 70 లక్షలయ్యెను. వ్యవసాయదారులు మొదలగువారు నగదును దాచివేయుట అదిగా గల పెక్కుకారణములు గలవు. ఇండియా జహానులందును ఇట్టి స్థితిగతులే గలవు. ఇట్లు వెండి నాణెములకు విలువచేయుటవలన నోయిల నాడుట అవశ్యకమయ్యెను. రాబోవు నూదింబు సరికి తగినంత వెండి వచ్చును. కాన వెండిని నాచకలసినదని ప్రజలు హెచ్చరింపబడిరి.

లండను, జూన్ 24:—అమెర్సికా ప్రకటనము.—కేట్రువులెరియ చుండినను మేము చిట్కోధియరీ కిరాగ్యుటయందుండిన ప్రదేశములను బట్టకొంటిమి. ఈ మెట్టును సమీపమున మే మొక దాడిని తరిమిచెలితిమి.

మధ్యరాష్ట్రముల దొరతనమువారి ప్రకటనము :—ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి హోమరులు నాయకులతో సుచ్చించెను. డాక్టరు ముంజీగారు తమ అభిప్రాయములను స్పష్టపరచి తగిన సహాయమును చేసి సేనాసమావేశమునకు ప్రయత్నించెదమని యొకశబ్ద వ్రాసిరి మాంట్రాగు సంస్కరణము తెల్లున్న సానికరిగించుట చేకరములను మరయుట ఉద్దేశముల వాకోపింపక సహాయముగ మాత్రమే వియ్యించుట యుద్ధ సేనకు స్వభావాలను ను ను మరకు గా నే గ్గు రచకుండు మున్నగువానికి హోమరుల గ్లంగిరించిన సారు రక్షణము కలుగునని కార్యదర్శి డాక్టరుగారిగో తెలిపెను. 50 ఏండ్లలోపున సంపూర్ణ స్వభావాలను మొలగెదలేని అసియాగముల కంగిరించెదమని డాక్టరుగారు తెలిపిరి. ఆయన మాచనవై నానభకు మరకొందరు హోమరులకు లను గూడ నాహ్వనించి ఆమాచలను వారికి గూడ కార్యదర్శి గారు చూపిరి. వారు చాలవరకాలాచించి సమాన స్వాతంత్ర్యముల నొనగరెను. ప్రభుత్వమును యథార్థముగ ప్రజాప్రతినిధిగను ప్రజారంజకముగను గానించుటచే మేము వియ్యించుచున్నాము. మా అభిప్రాయముల కిహాగములకు కల్పించుచున్నాము. మా యుద్ధమును జేర సారములతో కూడినది గాదు. సమానాభిమానమును కలిగించునది. మాంట్రాగు గారి విధానములను చూడకుండ సేమియును తెలుపజాలము. ప్రభుత్వకార్యము సభాసమావేశము జరుగువరకును మేమేమియును చెప్పజాలము, అనివారు నుడిచిరి. అరకరుగారు గూడ ననిరి. కాన డాక్టరు ముంజీగారి సహాయముగకు ప్రభుత్వ మనకామలేదని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

గాంధీగారి సేనానమా వేత ప్రయత్నము.

గాంధీగారి ప్రభు సేనానమా వేత కార్యక్రమము గాని చేయుచున్నాడు. వీరును మరి పండితులు నుండియు కలు రా జిల్లాలో చాలకొద్దకో పరిచేయుచున్నాడు. సామాన్య మునందు సమానస్థానములు భారతీయులు బడచుకొనుట సామాన్య సంగీతకళాను పోషకులకు సామాన్యములగుట వారు సంపన్నులు కారలెను. సామాన్య మునందు చిన మన స్థానమునకు సంకరాములు. భరతఖండము నెంత కాలము మనము సంరక్షించుకొనబాలక మన జేకమును సంరక్షించుట కాంగ్లేయుల సహాయము నపేక్షించునో అంతకాల మును మనకు సమస్థానము లభించునో అని భయమును మాముఖప్రయోగము నభ్యసించుటకు గాన స్వర్యాస్తి ము కావలెనని మనము సేనలో చేరకలెను. మనసహాయమున విజయముకలిగిన నది మన కొకమాటకగా నేర్చుచును. మన మిప్పుడే హక్కులను బడచుచున్నామని నావల మనలకు మోసగించు రని కొందరనుచున్నా. సామాన్యరాజనీతిజ్ఞులకు మనము విశ్వ సింహాసనములకు చునబలుచునందు చునకు విశ్వాసము లేదనియే తెలుపును. వారి మంచితముగాని బలహీనతగాని మనకాధారము కాగూడదు. మనకేంద్రమే మన కాధారము కావలెను. మనమునుభవముగానే దృఢీకరించుకొనితిమను. మనమునుభవముగ మెలగిన దొరలనువారును నిష్కలముగ మెలకుదురు. శత్రువులకు మనము నశనగుట కలసియున్నది 80 కోట్ల మందిని దుర్బలులను గావించిన మహాపాతకము ఆంగ్లేయులకు కలుగకమానదు. ఆంగ్లేయులేక నీ కేకము నేలినవారు మహా పరాధములుగావించిరి. ఈయుద్ధములేమన్న మనమునిరంతుకాని కాదులతోనే పోరుచుండగలము. కాని యిప్పుడది వీలు లేదు. మనము సామాన్యమున సమానస్థానములు బడచుటయు నది ఈ జేకమున స్వరాజ్యవాదులందఱును కోరుచున్నాడు. స్వరాజ్యముకొరకు జేకము లీత్యాగమునైచ చేయరే వారందఱులకు నర్హులయే తలపబడుచును ప్రతిగ్రామమునందు 20 చుండి చేరినవారు తన గ్రామమునకు మూలబలమగుచును, వారు రణరంగమున నికాతులైన వారు తమ గ్రామముననును, జేకమునకు ను కాశీయాత్రిని గడించెదరు. మరి 20 చుండి జేకసేనకు గడం గడరని గంధీగారిని.

అలహాబాదు కోర్టులో న్యాయమూర్తి జేల్లుగారు గోరక్షులకు బాంధ్యం చేసేటందుకు దైర్యమును విచారించ వారం భించిరి.

సింధుప్రదేశ్ యాధ్యక్షులు ప్రయత్నముల వారంభించిరి. అప్పుడే 2½ లక్షల రూపాయలను ప్రాగల్భ్యము గలిగిరి.

జూన్ 21 వ తేదీ నాటికి ద్వితీయ రెండవ యుద్ధములకు ప్రధానాధ్యక్షుల మొత్తము రూ 14,83,73,200.

మిర్జాపూరు ప్రత్యేక న్యాయాధికారి ఇద్దరు నిష్పందితులైన వచ్చిన కేసులను విచారించిరి. కేసులూ రాయగారు పోలీసు స్టేషనునకుపోయి హాజరును చెప్పకుండా నంనులకు ఒకమాసము శిక్షించబడిరి.

మోహినీ మోహన ఘోషను నిష్పందితుడు సుల్తాన్ యానర్రుడు హరిదాసు మైలుగాయింబ బందిపోటు దొంగలను చేసినట్లులకు బహుశాచ్య 7 మాసములు కఠినశిక్షను విధింపబడినాడు.

ఒక న్యాయాధికారి:—జూన్ 2 వ తేదీ మొదలు 10 వ తేదీ వరకును జరిగిన ధర్మాధ్యక్షుల మాత్రము విశేషముగ పోవుటకు రెండు బండ్లలో పోయిందను గాన రెండు మాన్యున గాక జేరు మాన్యున పోవుటకు ఏ న్యాయులను జేసికొనవలయునని రెండు తీర్మానములు ప్రకటించుచున్నాడు.

లాహోరులో బాంబులను వేయుట:—లాహోరులో అనర్కల్ బహదూర్ జోగ్ల యంత్రకాలయొద్ద గత ఆదివారమునాడు గాత్ర శిక్ష గంటలకు ఒక బాంబు కోల్పోయిన పది ప్రేమిని. పెద్ద క్షయం కలిగినది. ఒక మేడ మీద నుండి ఎవరో నానిని వేసిని నిలప బడుచున్నది. యాధి వార్త తెలియదు. ఆపుకు నడచుచున్న యిద్దరు స్నేహితులలో మొకరికి క్షయం కలిగినది. రెండవవానికి మరి 5.6 గురు హింసించుటకు కొద్దిగాయములు కలిగినవి. యంత్రకాల యనినాని కొకరికి బలమైన గాయములు కలిగినవి. వారిని వైద్యులకు గొనిపోయిరి. పోలీసువారు వచ్చి విచారణ చేయుచున్నాడు.

ఒక రిజిస్ట్రార్ ప్రాముఖ్యము:—విశాఖపట్నం లోని మొలపాకలోని హిందూ శిక్షకు ప్రభు సేనానమా వేత కార్యక్రమము 21 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు కడిమి పెట్టి జరిగినది. శిక్షకు ఆధిపత్యము క్రొత్త గ్రామములకు ముఖ్యమంత్రి విశాఖపట్నం సమావేశమయి. సాయంత్రము ప్రభావోపాధ్యాయులు 1917-1918 సంవత్సరము ప్రాధాన్యమున విద్యార్థుల సంఖ్య 1491 ముండెను. ఇందు 170 మందివరకు హెచ్చుతగ్గులు ప్రస్తుతము పదవోంతులకు పాఠ్యాధ్యాయులైనారు. ఇందు విశేషముగా వైద్యులకు గృహిణులకు శిక్ష ద్రాముగ మాన్యు మాన్యుచును పోధించుటకు తెలుగుపండితులు, కేరళ వ్యాపక సర్వకేంద్రులు కనకం మాన్యు ప్రభావోపాధ్యాయులకు సహాయముగా నియమించబడినందును ఆనాడు కృషియును కష్టమొలుపాని గ్రామము 1914-0-0 లు విద్యార్థిసంఖ్య దను చేయించినందున 407-5-3 లు దశరా వర్గ రాజకర్తలచే 121-0-0 లు మొత్తము 1042-15-3 అదాచునని యును భర్త మొత్తము 1572-7-2 లు అదియును మిగతాలోను 522-7-11 ముండెను. గ్రామములను తదితరములలో విద్యార్థిసంఖ్యలకు అధిక జోవాన్యుతో పోషించినగాని యిదివరకే ప్రతి పదివారము కష్టము వచ్చుచున్నందున పాఠశాలను సాగించుట దుష్టభవమును చెప్పగా కిక్కిరింప రాము వరపు బాపిరాజు పంతులుగారు, నడ్డాది భీమకేరంతులకు గాను సభ్యుల యనము లుత్సాహ పూరితములగుటచే పాఠశాలకు అందము యిదివరకు యిచ్చుచున్న సంగతి చందాలను చెట్టింపుగా గృహిణులకును దవి మృగుభద్ర సుభాషణ ములతో హెచ్చరించగా అందము సంతోష పూర్వకముగ సం గీకరించి పెంతునెరు 150 మాటలూరై రూపాయలు ప్రతి సంవత్సరము యిచ్చుచున్న చందా వేసిరి.

వాతావరణ స్థితి
1918 సం. జూన్ 20 వ తేదీ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య కారములు	నీటి ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలకు	వాయు ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలకు	వాయు ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలకు	వాయు ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలకు	వాయు ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలకు
గోపాలపూరు	87.9	81.0	...	12.10	7.95
వాల్తేరు	95.3	78.9	0.40	6.24	6.09
కాకినాడ	88.3	77.6	...	5.37	5.59
బందరు	88.3	75.4	...	5.53	5.58
గుంటూరు	91.2	78.0	...	4.86	5.71
నెల్లూరు	98.6	82.1	...	8.97	2.08
చుర్రాసు	100.3	81.8	...	7.29	8.10
హైదరాబాదు	96.1	75.2	0.02	3.04	5.70
అనంతపురము	94.0	75.5	...	2.83	4.08
బళ్లారి	94.3	74.7	...	2.88	4.47
కర్నూలు	97.4	75.2	0.04	4.18	3.90
కడప	94.1	81.3	...	1.06	4.66
బెంగళూరు	84.5	63.0	...	10.40	8.11
వెంకటాచలం	97.6	79.4	...	4.84	5.80
నెల్లూరు	97.4	74.9	...	7.51	9.27
కోయంబుత్తూరు	89.1	73.6	...	4.90	3.37

వాయుభాగమునందు మార్పు లభిస్తున్నది; వాయు వ్యాప్తియం దంతమాపు లేదు; వాయుభాగమునందు వాయు గమనమునందు మార్పు లేదు. అన్నిచోట్లను పడమటిగాలి పీచుచున్నది. కొలంబోయందు సముద్ర మట్టాంతరముగను పడమటిదింపునకు కొక మాన్యుగ నున్నది. జేకపుటకును మధ్యమాన్యు స్థితి కొంచె నధికముగనున్నది. పర్వతాలందు తిప్పి అది 1, 2 డిగ్రీల మామాలుకింపై శిక్షకు కలదు. పర్వతాలందు పకటియందు రాత్రియందు నడిమామాలు కు శిక్షియున్నది; శిక్షి ప్రదేశములందలి మామాలుకంటె విశేషముగ నున్నది. తూర్పుతీరమునందు వాయుభాగమునందు ఆగ్రహ మామాలుకంటె తక్కువ ముప్పు ఆగ్రహకర్మలకు అది ఒకచోట దట్టముగను మరిచోట తేలికగనున్నది. దక్కను, సర్పాదులందు ముప్పు విశేషముగ కలదు. కర్నూలు, వాల్తేరులందు తక్కువ పడినది. పడమటి తీరమునందు వర్షము తేలికగ పడినది.

కాలమానము నిన్న ముందేముగ నే నేనునున్నది. అందు త్వరలో గాఢమైన మార్పు కలుగు నూచునని లేదు.
ఆర్. ఎల్. జోన్నా,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

Central Provinces

C. P. War Conference.

Discussion with Home Rulers.

NAGPUR, June 24.
In a lengthy press note issued by the Local Government a report of the Conference of the Chief Secretary with the Home Rulers has been published. It is stated therein that Dr. Moonji laid before the Local Administration his impressions regarding the Delhi Conference and expressed his desire to see what could best be done to meet the situation and accelerate recruitment. The Chief Secretary taking Dr. Moonji's letter to be an offer of co-operation interviewed him and laid before him a memorandum as the basis for co-operation of all parties with the Government to include (a) co-operation and seeking of differences, (b) allowing only honest criticism without attributing motives (c) there must be no talk of Home Rule as a condition of war service, and (d) accepting the Montagu scheme, whatever it is, as an honest endeavor towards the realization of Responsible Government. The Government further stated that the Government memorandum was accepted by Dr. Moonji personally if a time limit of not more than 50 years for the grant of full Responsible Self-Government was provided in the statute. At Dr. Moonji's instance the Chief Secretary invited some Home Rulers to the meeting and the Government memorandum was placed before them. After a long discussion the Home Rulers in reply presented their memorandum expressing (i) that the popular enthusiasm can be roused by grant of equal rights, (ii) their criticism is always intended to make the Government truly representative and popular, (iii) their motives are misinterpreted. The Home Rule movement is not based on bargaining but to create unity of interest and (iv) that nothing could be said of Mr. Montagu's scheme in anticipation. Mr. Alakar finally stated that until the Special Congress decides the people's attitude after the publication of Mr. Montagu's scheme nothing could be said. The press note concludes that in these circumstances it was agreed that the offer of co-operation implied in Dr. Moonji's letter was premature.

Calcutta War Loan Meeting.

Mr. Norton Speaks.

CALCUTTA, June 24.
With a view to induce the public to realize the necessity for war loan and to educate them to the realities of world war so that they might be induced to subscribe to the limits of their ability the War Loan Committee organized this evening a great war loan rally and exhibition of official war films at the Empire Theatre. The show attracted a large audience and all prominent European residents of Calcutta were present. An interesting feature of the rally was three minute address delivered at intervals by prominent and well known speakers including a military officer who was holder of Victoria Cross. The Hon'ble Mr. W. E. Crump of Graham and Co., recounted the terrible consequences that would follow if Germany were to win the war. The sacrifice that was demanded of India was not at all very much compared with her immense resources. He said that Bengal alone should contribute thirty crores.

The Hon'ble Mr. Bompas Chairman, Improvement Trust said that this war was being fought in the interests of whole world and India being in it as much as any other part of the Empire must do her best for the success of the Allies.

Mr. O Howard Turner of the Associated Press who had seen service in France related his experiences of trench warfare and said that the needs of those fighting in trenches were many and cost a mint of money. It was silver bullets that was going to help this war and he appealed to everyone to realize the requirements of those brave lads fighting in France and to subscribe their utmost to the war loan.

Captain Bishop V. C. and Sergeant Miller gave glowing description of the courage and endurance of those who were now fighting the empire's battle.

Mr. J. A. Jones of the "Statesman" said that he could not conceive of better investment than the war loan. The Bank of Bengal and Insurance Companies had undertaken to lend money at 5 per cent for the people who had no money at present but who wanted to subscribe to the war loan. He hoped that the opportunity offered by the Bank of Bengal would be taken and advantage of by the people.

Mr. W. J. Bradshaw of Walter Locks and Co., made a special appeal to the European residents working in the various firms in Calcutta to sacrifice a little of their comforts and pleasure and to put their savings in the war loan.

Mr. Barclay Norton also made a vigorous speech appealing to the audience to come forward and play their utmost. He announced that Sindher Varieties Limited would buy war bonds to the extent of Rs. 40,000 Mr. Mandman would buy in his personal accounts bonds for Rs. 30,000 and an anonymous subscriber another Rs. 30,000. A War Loan Bank was in attendance outside the theatre and a large number of the audience went to the bank and purchased cash certificates. The war pictures that were shown were highly appreciated. The first film was devoted to the work of the British Navy and those brave men who were safeguarding British interests. The second film showed the Royal visit to the battlefields of France in July 1917. The third picture was of considerable educational value as it compared extracts from German newspapers describing the effect of an air raid in London with assurances of buildings were unharmed a few hours after the raid. The pictures showed the activities of the Royal Flying Corps in France. The War Loan committee propose to organize similar exhibitions in the near future in various parts of the city.

పెంకల్వ గారు నామకరు ఉడితాము ర్వేద

వైద్యశాల, వేపేటి:—మే నెలతో నుండి వారమునందు 4556 నుండి హిందువులను, 180 నుండి యూరేషియనులను, 88 నుండి చూచుకొనుచు, 1263 మంది క్రైస్తవులను చికిత్సపడపి దివ్యులను ఒక్కొక్కరి చికిత్సకు 2½ వైసలు కృషిచుచున్నాము. వైద్యశాలనుందలి వాకలకు గాను దినమునకు 4½ వైసలయ్యెను.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Deformities of Civilisation.

A New Way to End Them.

The Premier's Speech.

LONDON, June 23 (10.40 P. M.)

Mr. Lloyd George speaking at a Welsh Baptist Inter-
national Convention said that we must prepare a right for
peace. The world must be fit for everybody and all
classes in it. There would be no room for deformities
like Militarism, Monarchism and Anarchy. All must
be democratic. The future of the Empire had already
been committed to Democracy. Problems of reconstruction
must be arranged in an atmosphere of brotherhood
and understanding. The Upper classes, middle classes, and
lower classes, had all passed through the fiery furnace
together and it had changed people's hearts. Before, I
thought hard to get the play for the people from whom I
have sprung; what I got was by fighting; I am going to
try another way this time.

Indian Cotton Industry.

Sir Dinshaw Wacha's Paper.

Mr. Montagu's Remarks.

LONDON, June 20.

At a meeting of the Society of Arts a paper by Sir
Dinshaw Wacha on the Indian cotton industry was read.
Sir D. Wacha said that the progress of the industry
during the last half a century had been creditable to
enterprise and energy and merited the accolade of those
regarding it. He emphasised that Lancashire ought to
fear Japanese rather than Indian competition. Dealing
with the question of export duty on Indian cotton Sir D.
Wacha said it was urged that cotton would be greatly
benefited in India by restricting operations of Japanese
buyers. With future economic policy of making India an
self-contained as possible as regards food and raw materials
India and Indian cultivators could never
be disadvantaged by the curtailment of the cotton growing
area which would be extended if there was a growing
demand in Britain for Indian cotton. Thus it would
seem that the only difficulty in the way of imposing export
duty was diplomatic. Doubtless the whole problem
tried with difficulties. But he hoped that fair-minded
British statesmen who were sincerely desirous of advancing
India's interests would attempt to solve it to the satisfaction
of the Indian people. Otherwise foreign industrial
penetration of India might become gigantic and
vastly detrimental to the interests of India
and Lancashire and very difficult to overcome.
Referring to internal factors impeding the progress of
Indian cotton industry Sir Dinshaw Wacha instanced the
Indian Railways Act. He also complained that the
Government of India was merely coercing the millowners
in Bombay to provide sanitary dwellings for workers.
That was the duty of the State not of employers though
the millowners in their own interests might provide such
dwellings. Similarly with regard to the education of
operatives the Bombay Government had been urging the
millowners to discharge a duty which throughout
the civilised world was undertaken by the State.
Indian cotton industry had a great future. Given
the necessary improvements in internal manage-
ment and better insight into the general industrial
problems of the world a broader view of international
trade and new markets to be tapped, the millowners
ought to put their houses in order now so as to be pre-
pared at the proper hour to make cautious but a bold
spring forward. He hoped that Lancashire would try to
understand India better in the spirit of the greatest com-
radeship rather than of unhealthy rivalry and India in
equally friendly way would endeavour to learn many
lessons in cotton industry which only Lancashire could
teach.

Mr. Montagu.

Mr. Montagu who presided at the reading of Sir D. W.
Wacha's paper said it was reasonably certain that if proper
measures were taken India could become a more important
source of supply of long stapled cotton than now
and the contractor would be able to look forward
to adequate price for his superior cotton. At least in respect
of production and improvement of Indian cotton the
interests of India and Lancashire were not antagonistic.
Referring to the effects of war Mr. Montagu said that
the supply of British made goods having fallen off owing
to shipping difficulties and other causes Government had
had to fall back on Indian mills for army supplies, and
cotton textiles required for the army were now being manu-
factured chiefly in India. Even Khaki dyes used were
now obtained to an increasing extent from Indian resources.
He was greatly impressed when in India with
demands which met him everywhere that more should be
done to encourage manufacture in India of goods
whose raw materials were produced in India. The
history of the cotton trade showed that this could be
done and the war had given many opportunities to India
for developing her own industrial capacities. The work
of the Munitions Board constituted a most important
stage forward. India had an increasing number of young
men well educated and competent to undertake the direction
of industrial enterprise.

The war showed the importance of increasing by all
available means the self-sufficiency of the Empire and its
separate constituents. Even if complete self-sufficiency
were not obtainable in any particular case there was good
ground for thinking that India under suitable guidance
could develop her powers of supplying her own needs to a
very large extent. Anyone travelling in India could not
fail to be struck by the prevailing low standard of living
among the masses. Nothing had been more strikingly
associated with the growth of industrial enterprises in the
west than the advancement it had brought in the material
conditions of the workers' lives. Indian wages were
appalling low that a small rise in the price of food or
cotton threatened to create agrarian disturbance. It
could not be right that so many should have such pre-
carious livelihood. If the new industries could only be
introduced the status of the worker would be improved

and this in time would react on the position of the
peasant. The door would thus be opened to new oppor-
tunities in life and ampler means of happiness than were
attainable under the existing conditions.

Mr. Basu.

Mr. Basu criticised Sir Dinshaw Wacha's attitude on
the Housing Question. He said that the millowners had
made enormous profits and there should be greater will-
ingness than they had shown to provide suitable sanitary
houses for workpeople and facilities for education of
their children.

Irish Voluntary Recruiting.

The Appeal of the Recruiting Council.

LONDON, June 21 - (11 10 P. M.)

The Press Bureau states that the Irish Government
has issued the following appeal to all Irishmen signed by
the Irish Recruiting Council consisting of Messrs. A. M.
Sullivan, Maurice, Deekrell, H. McLaughlin and Stephen
Gwynn - At His Excellency's request we have under-
taken to organise a voluntary enlistment campaign to be
carried on by our own people with our own methods and
in our own way. We are conscious of the difficulties.
Nevertheless we believe we shall receive willing support
even from those suffering from mismanagement and dis-
appointed hope. For all must realise that the first neces-
sity for peaceful settlement of Ireland's troubles must
be defeat of the Traducer of Honour and our
common Christianity. Two years ago our sons and
brothers marched shoulder to shoulder. They went in
answer to Ireland's call and as they pledged their lives
our Country pledged her honour that they should not die
in vain nor should their ranks lack comrades while a soul
remained in Erin. The voices of the living and the dead
implore us to keep faith War-worn remnants of Irish Bri-
gades are reeling beneath the blows of tyranny that
would quench the lamp of freedom in Europe. This
island is but the cradle of a Greater Ireland
that lies beyond the Seas. That Greater Ireland
from Adelaide to Brisbane from San Francisco
to New York is heart and soul behind the men
in Placards and our Countrymen would for ever
stand aghast at our inaction. Their friendship
is growing cold. This is no hour for truck or bargain.
Whatever bitterness must be left over the record of op-
portunities lost and promises not kept we are confident
that the answer to our appeal must come from the heart
and conscience of the Nation that never yet sold itself
to or asked her price for doing the Right. We
believe the response to Dury's voice will always
prove the truest wisdom and most far-sighted states-
manship. Never doubting the power of justice and
right to move Irishmen's hearts we appeal to all to join
us in this work of patriotism. If all lovers of Liberty,
Truth and Honour range themselves on our side our Irish
heroes with new strength and hope will quickly restore to
the name of Ireland its honoured place among the nations
of the world.

"India in Transition".

H. H. THE AGA KHAN'S WORK.

A Comprehensive Survey of Conditions.

LONDON, June 20.

H. H. the Aga Khan's work 'India in Transition' which is
to be published on the 24th June is a remarkably com-
prehensive survey of the existing conditions, external and
internal. It embodies a scheme of federal reform embrac-
ing principles as well as provinces and is illustrated
by a wealth of historical examples. It shows that India
is too vast and diversified for a successful unilateral form
of free government and proposes autonomous provinces
in which the official executive responsibility would be
vested in the Governor as directly representing the
Sovereign. Governorships should now be open to
Indians confining the choice for some years hence to
Ruling Princes, Bikanir, for instance, who would leave their
own territory for five years for this greater field. H. H.
Aga Khan recommends the adoption of the American
principle of freedom of the executive from legislative con-
trol so far as tenure of office is concerned. Provincial
legislatures should be greatly enlarged. Bombay, for ex-
ample having 180 to 220 members in order to have repre-
sentative of every district, community and substantial
interest. There should be a Senate or Upper House, and
power of both Houses over the legislature and finance
should be subject only to the veto of the Governor, but
the legislature might possess the right of removing by a
three-fourths majority an unsuitable or incompetent
departmental head. There should be a Royal Viceroy
with a Prime Minister presiding over the Cabinet choos-
ing his colleagues under the Viceroy's guidance
as he thought best. After the due establishment of
a federal constitution room for imperial legislation, as
distinct from questions of policy, would be so small that
the central legislature should be a senate for which each
great province would send eight or ten representatives
and each Native State would have representatives begin-
ning with seven for Hyderabad. Once internal federation
was complete it would sooner or later attract Persia,
Afghanistan and the principalities from Africa and similar
countries into freewill membership of a great, South
Asiatic federation of which Delhi would be the centre.
The need for building up a national army and a real
Indian navy is emphasised after a survey of
foreign relations as affected by Germany's
Asiatic ambitions and the Pan-Turanian movement.
Many original suggestions are made for the
material and moral development and social re-
formation. H. H. Aga Khan insists that the certain way
of securing India to progressive civilisation and order, to
method and discipline lies in the creation of trusted local
authorities natural to the soil and placing side by side
with them the best British and Indian officials available to
carry out with the consent of the Government those
measures from universal education to military service
and political enfranchisement which have been instru-
mental in the evolution of all great law-abiding nations.
There must be a final break with the government deriv-
ing its authority wholly from without and commence-
ment from the lowest to the highest of full co-operation
of the people. These are the means by which India will
become a renewed self-relying and sincerely loyal
partner in the united Empire.

Imperial Federation.

Change in Irish Sentiment Needed.

LONDON, June 23.

Lord Salisbury in a letter to the Press says:—That
until there is some assurance of change in the Irish senti-

ment a federal system cannot be applied to Ireland.
Therefore there seems to be a complete bar to Imperial
Federation which is impossible without Ireland.

Maharajah of Patiala.

Invested with Knighthood.

LONDON, June 21.

The King has invested the Maharajah of Patiala with
the insignia of Knight Grand Cross Order of the British
Empire. The Maharajah of Patiala took much with the
King and Queen to-day.

India in Parliament.

Interests of River Transport.

LONDON, June 20.

In the House of Commons Mr. Shaw called attention
to the strong feeling in India in favour of a Waterways
Board to look after the interests of river transport and
deal in co-ordination with it and asked what action it was
proposed to take.

Mr. Montagu replied that he had no information on the
subject but would enquire from the Government of India.

Indian Opium and China.

Chinese Government's Agreement.

British Government's Attitude.

LONDON, June 21.

In the House of Commons replying to Sir William
Cotton, Mr. Balfour stated that the Government was
officially informed that the Chinese Government and
Opium Commission had concluded an agreement for the pur-
chase of the stocks of Indian opium stored at Shanghai
and Canton, but he had no official information regarding
the terms of the agreement. The Government had not
taken part in or given any official endorsement to nego-
tiations leading to this agreement, but as the stocks
mentioned were imported into China under the 1911
agreement, the Government was unable to prevent the
consumption of this private transaction. As the importa-
tion of certificated Indian opium into China has ceased to
be legal with the expiration of the 1911 agreement, the
Government had no reason to fear a revival of Indo-
Chinese opium traffic.

Sir Theodore Morison.

LONDON, June 21.

Lieut-Colonel Sir Theodore Morison has returned from
German East Africa where he has been employed for two
years in military, political and administrative capacities.

Victoria Cross Awards.

Gurkhas Rifleman's Bravery.

LONDON, June 21.

The "Gazette" announces the award of two new Vic-
toria crosses. One to Rifleman Karan Bahadur Rana of
the Gurkha Rifles for conspicuous bravery and resource
in action under adverse conditions and utter contempt of
danger during an attack. He with a few other men suc-
ceeded under intense fire in creeping forward with a
Lewis gun in order to engage an enemy machine-gun
which had caused severe casualties to officers and other
rank who had attempted to put it out of action. Num-
ber one of the Lewis gun party opened fire and was shot
immediately. Without a moment's hesitation Karan
Bahadur pushed the dead man off the gun and
in spite of bombs thrown at him and heavy fire
from both flanks he opened fire and knocked
out the enemy machine-gun crew. Then reloading his fire
on enemy bombers and riflemen in front of him, he sil-
enced their fire. He kept his gun in action and showed the
greatest coolness in removing debris which had twice
prevented the gun from firing. He did magnificent work
during the remainder of the day and when withdrawal
was ordered assisted with covering fire until the enemy
was close to him. He displayed throughout a very high
standard of valour and devotion to duty.

Military Duty Overseas.

Case of Men from 43 to 50.

Question in Parliament.

LONDON, June 21.

In the House of Commons replying to Mr. Percy
Harris, Mr. Macpherson regretted that he could not give
a pledge that men of from 43 to 50 who
were called up for military duty would not
be sent to India, but the utmost care would
be taken that men sent overseas were fit for the duties.

Mr. Harris suggested that medical advice should be
taken regarding the desirability of sending middle-aged
men to a tropical climate. He affirmed that there was
unrest among the older men at the suggestion that they
might be sent far from their homes.

Mr. Macpherson promised to bring these facts before
the military authorities.

Col. Neil Craig declared that a great many men had ex-
pressed a desire to go to India.

Mr. Macpherson said he was aware of that.

Huns' Deeds at Sea.

Example of Seamen's Policy.

LONDON, June 23.

Mr. Havelock Wilson in a speech in London stated
that the Seamen's Union had received a cablegram from
Rotterdam that Dutch sailors refused to sail with
the Pro-German Socialist Trade Union. Mr. Wilson
emphasised that the refusal was another striking example
of the policy of Allied and Neutral seamen to punish the
Hun for diabolical deeds at sea.

London, June 23. (5 15 P. M.)

A silver shield is being despatched to India for presen-
tation to 130th Baluchis from Second Rhodesia Regiment
a memento of good-fellowship between the regiments
during the German East Africa Campaign.

Central Powers

The War on Submarines. Increasing Numbers Destroyed. German Admissions.

LONDON, June 22.
Reliable information from neutral sources shows that more and more submarines are failing to return to Germany. Many of these which do get back are badly damaged, necessitating extensive repairs, while the condition of the crews, mentally and physically, is causing considerable anxiety. This is partially confirmed by a lecture reported in the 'Muenchener Neueste Nachrichten' by a well-known German U Boat Commander, Commander Rose, who spoke of the awful effects of depth charge explosions on inexperienced crews. This is the first admission that the Germans are employing inexperienced crews on submarines. Another submarine commander is quoted as having said that to send inexperienced men with U boats to face present-day conditions is like taking a force out of a hot house and putting it in a north-east wind. The German recently succeeded in sinking a U boat in the Heligoland Bight which the British had sunk. All plates were found to have been forced from their rivets and in some instances the crew were found standing bolt upright, all dead. These had been suffocated by air pressure.

Effective British Methods. Superior British Navigation Wits.

LONDON, June 23.
Interesting narratives from reliable sources completely refute German assertions regarding alleged ineffectiveness of depth charges and other British methods of coping with submarines. For example, one bright moonlight night a British patrol boat noticed a submarine half a mile distant apparently recharging. The captain immediately went full speed in the direction of the U boat with the object of ramming it before it could submerge. The latter succeeded in submerging but the patrol boat came up and dropped six depth charges and then fired a shell at the centre of the visible disturbance. Large quantities of oil came to surface and cries for help were heard but only one survivor was found. Besides the case of a German submarine near Cape St. Vincent on May 11th other instances have occurred. For example, a British submarine spied, charged and successfully rammed an enemy submarine. The British boat's stern cut through the enemy plates and remained embedded. Both craft endeavoured to extricate themselves and the enemy through using ballast tanks almost came to the surface bringing the British boat along. Then the U boat drew away in great difficulty apparently frantically endeavouring to keep afloat but it subsequently sank. Two other cases of the successful torpedoing of German submarines are mentioned, in one of which the opposing craft engaged in deadly attempts for half an hour to obtain a favourable position. Superior British navigation wits.

Hungary Affords Help.

AMSTERDAM.—The Budapest and many other Hungarian towns have declared their readiness to reduce the corn in order to alleviate the situation in Vienna and other Austrian towns. Budapest has already sent large supplies of meat, fruit and vegetables and twenty-two thousand hares to Vienna.

Austrian Internal Condition. As Serious as Ever.

LONDON, June 22.—[12-55 A.M.]
ZURICH.—The 'Neue Zuercher Presse' states that internal condition in Austria is more serious than ever before. The general strike prevalent in Budapest where munition factories have suspended work. Cavalry are dispersing demonstrators. Political crisis is expected to mature tomorrow. Parliamentarians force at that Von Seidler will be requested to form a new Cabinet although he is opposed by Socialists who are masters of the situation and are demanding a new Parliament.

LONDON, June 24.—(3-30 A.M.)
AMSTERDAM.—Vienna telegrams says:—To-day's Cabinet meeting decided on the resignation of the entire Cabinet.

LONDON, June 24.—(6-30 A.M.)
AMSTERDAM.—A Budapest newspaper talking of Cabinet crisis mentions Count Tizias as probable successor to Welerie.

LONDON, June 21.
A Vienna telegram says. It is believed that Emperor will refuse to accept the resignation of the Cabinet which will remain unchanged except probably that Polish Minister Von Thierack will retire but position of Ministers of Commerce and Agriculture is doubtful both favouring the convocation of the Reichsrath.

LONDON, June 24.—(11-0 A.M.)
AMSTERDAM.—The Emperor in an autograph letter to Von Seidler refuses his resignation for the present and instructs him to continue the direction of affairs. The Emperor returned to Vienna from the front on Sunday.

America

Mexican Gold and Silver.

NEW YORK.—A telegram from Mexico City says: The Mexican Government has decided to prohibit absolutely the export of gold and silver owing to similar restrictions as regards these metals in other countries.

Brazil's Help to the Allies.

LONDON, June 23.—[11-30 P.M.]
Admiral Francisco De Mattos, Chief of the Brazilian Naval Mission in Europe in an interview said that Brazil

was already doing patrol work with British and American fleets guarding the transport of foodstuffs from Brazil. When war broke out fifty-three German ships were interned in Brazil ports of which thirty-three aggregating a quarter of a million tons had been ceded to France. He predicted an allied victory next year.

France

France's Polish Army.

LONDON, June 23.
Reuter's correspondent at French Headquarters says:—President Poincaré yesterday presented a flag to the new Polish Army composed mainly of Poles from the United States who have fought for France since the beginning of the war. Polish national music which is prohibited in Poland under the German liberator on pain of death was played.

British Admiral Decorated.

LONDON, June 21.
The 'Gazette' announces that President Poincaré has conferred the Legion of Honour, Grand Officer, on Admiral Peirae.

General

Germany the Enemy of China. Chinese Premier's Words.

LONDON, June 22.—[7-30 A.M.]
A telegram to the 'Daily Mail' from Peking dated the 17th says: Premier Yuanhsichang interviewed said Chinese soldiers near the frontier and at Harbin were available for co-operation with the Japanese. He hoped the Canton rebellion would be suppressed in two months; then more troops would be sent to the frontier. He recalled German brutalities in the Boxer rebellion and the seizure of Tientsin and said but for Germany, China would be whole to-day.

Seminoff Forced to Retreat.

Red Guards Success.

LONDON, June 22.—(4-25 P.M.)
A Peking message confirms that Seminoff was forced to retreat hastily to the Chinese frontier. Three thousand Cossacks after killing their officers went over to the enemy while the Red Guards threatened to cut off Seminoff. Bolsheviks occupied the railway siding between Borzia and Manchuria stations. The adjacent frontier is strongly held by Chinese troops who have been ordered not to interfere with Bolsheviks unless the frontier is threatened.

Silver Penury.

NOTES FOR EGYPT.

LONDON, June 22.—[5-35 P.M.]
CAIRO.—In connection with the issue of low value notes Government notifies that silver circulation which was two and half million piastres at the beginning of the war is now seven millions owing to various causes including the hoarding propensities of small cultivators. Similar conditions prevail generally in the East notably in India and Japan. This silver penury has imposed obligations to issue notes owing to the impossibility in spite of flourishing finances either to buy or stamp silver. Seigniorage henceforth will be devoted to withdrawal of notes. Population is urged not to hoard as Government hopes to secure considerable supplies of silver before the next cotton season.

Italian Front

Campaigning Difficulties in Italy.

Italians Take Twelve Thousand Prisoners.

LONDON, June 22.—[4-35 P.M.]
Reuter's correspondent at Italian Headquarters describes the difficulties of campaigning in the mountains. The whole countryside is one mass of vegetation, concealing machine-guns, while the numerous dykes and ditches, and trailing vines overhead impede quick advance. It is difficult to see beyond ten yards ahead in some places. Altogether twelve thousand enemy prisoners have been taken since the opening of the offensive.

Enemy Defeated and Pursued.

LONDON, June 23.—[9-35 P.M.]
ROME.—It is officially announced that from Montello to the sea the enemy has been defeated and is being closely pursued. The enemy is recovering the river Piave in disorder.

Enemy Intensely Bombarded.

Successful British Surprise Action.

LONDON, June 23.—[10-40 P.M.]
An Italian official communique says:—Our artillery continues to bombard the enemy intensely on the whole front. Infantry continues their pressure on the Montello and the Piave. The British by an energetic surprise action broke into the enemy's lines southward of Asiago killing a hundred and taking thirty-one prisoners. Our airmen bombarded the enemy's communications. We brought down ten aeroplanes. The enemy has lost ninety-five aeroplanes since 15th June.

First Phase of Battle Ended.

Full Defeat of Austrian Armies.

LONDON, June 23.—[10-40 P.M.]
An Italian semi-official statement says: Reciprocal artillery fire is still intense along the Piave while attacks and counter-attacks to assure tactical advantages are proceeding. The first phase of the great battle, however, has terminated. It has been a full defeat of the Austro-Hungarian armies which have not succeeded in reaching any of their objectives on the Montello and in front of Dardona. The enemy's sacrifices have been enormous, entire regiments being destroyed. Enemy losses were at least 180,000 without gaining even the indispensable initial success of some of the dominating heights assuring the crossing of the Piave.

Italian Naval Successes.

Austrian Vessels Destroyed.

LONDON, June 23.
ROME.—In the Senate Admiral Debono, Minister of Marine, referring to the recent naval successes, said:—The Austrians within a month had lost two and possibly three battleships besides other smaller vessels damaged. The severity of this blow was increased if they added the loss of the battleship 'Wien' in the port of Trieste, also the damage and loss inflicted on lighter surface craft and submarines. A remarkable number of submarines had been dealt with.

The Great Italian Success.

Austrians Retreating Demoralised.

LONDON, June 24.—[5-25 A.M.]
Italy's victory is hailed as glorious news which will be universally felt as a great moment of the war. The announcement of General Diaz that enemy is retreating in disorder is regarded as of the utmost military significance, but experts warn against assumption that all danger has been averted on the Italian front as the ability of the Italians to take the offensive must depend on the magnitude of Austrian disorder. Nevertheless combined victories on Asiago and Piave will influence balance in favour of the Entente on all the fronts. It only by discrediting the legend of German invincibility, while the effect of the splendid victory upon the Italian temperament may evoke the national spirit that may prove irrepressible. It is difficult to determine the causes of this dramatic collapse of the offensive planned on so grandiose a scale and backed by such enormous resources. The warlike tribute is paid to the astonishing recovery of morale which resulted in avenging Caporetto, but it is felt that unaccounted skill, rapidity and valour of the Italians is not enough to explain Austrian decision to retreat. Internal unrest in the Dual Monarchy probably affected the troops though no proof thereof is found in the desperate bravery with which the Austrians fought; but news leaking out in Austro-Hungary shows that conditions are bad enough to influence a decision of the High Command that will cause gnashing of teeth in Berlin. Newspapers in London seize on the occasion to emphasize the necessity of the Allies not concluding separate peace with Hapsburgs, but taking a firm unequivocal stand on the side of Austro-Hungarian Slavs.

The 'Daily Chronicle' calls on Messrs Lloyd George and Clemenceau to go boldly beyond the obscure formula of the Versailles Conference in this point and sound out clearly to all oppressed Hapsburg peoples the note of insurrection and resurrection.

Great Excitement in Rome.

LONDON, June 24.—(5 A.M.)
ROME.—News of disorderly retreat of Austrians led to most enthusiastic scenes in Rome. Excited crowds snatched special editions from the hands of news vendors and there were great demonstrations in cafes and theatres, orchestras playing National Anthem and crowds cheering. Similar demonstrations occurred everywhere in the provinces.

Western Front

'Tanks' Successful Operation.

LONDON, June 23.—[10-10 P.M.]
Reuter's Correspondent at the British Headquarters wiring to-day says:—Last night tanks were used for the first time in raiding in an operation near Bucquoy and proved satisfactory, penetrating enemy lines unhindered and returning safely. Their mission was partly to beat down a path for the infantry in which they were successful. They also aroused considerable machinegun opposition; our progress thereby being restricted to the eastern margin of Bucquoy Cemetery. Enemy heavily shelled Strazels Railway where his attempt to raid our lines failed with considerable loss.

LONDON, June 24.—[12-45 A.M.]
The American communique says:—In units of opposition we again improved our positions northward of Chateaufort. We repulsed a raid near Vezey.

British Aerial Activity.

LONDON, June 23.—[10-10 P.M.]
Referring to aviation F.M. Sir Douglas Haig says:—Clouds and wind hindered activity yesterday and there was no air fighting. The weather permitted greater activity during the night. Fifteen tons of bombs were dropped on the dump at Baptinge, on railway stations at Armentieres, Steenwerk and Bas-St-Maur and on the docks at Bruges.

German Inactivity.

Its Significance Discussed.

LONDON, June 23.—[12-30 A.M.]
Reuter's correspondent at British Headquarters says:—The past week has been most unexpectedly serene on the British front. At a moment when it seemed most incumbent on the Germans to do something, they have done practically nothing. With a bare four months remaining in which to crush the Powers opposed to them, which increase every week in strength, resources, and vitality, it is small wonder that speculation is somewhat at a loss to account for the Germans' apparent quiescence. The Germans are waiting, though they know that waiting is bad for them. The explanation may be found in the weather in Flanders, where rain has been steadily pouring down for three nights. If the weather be not responsible for the German delay, one is forced to fall back on one of two assumptions: either the enemy is awaiting the arrival of more troops from Russia or possibly the armies may be suffering from some sort of epidemic. Whatever may have been the reason for the delay in the past two weeks, it has been of the utmost value to us. In a certain sense, not on the British front, the transformation wrought in fifteen days on its defensive capacity is almost past belief, and what has happened there may well be happening elsewhere.

Nothing to Report.

LONDON, June 23.—[10-10 P.M.]
A British communique says:—There is nothing to report.

Indians Take Prisoners.

A French communiqué says: We achieved several "crucial combats" between Montdidier and the Oise and made prisoners. The Germans attacked Brigny Hill between the Marne and Rheims and momentarily succeeded in seizing the summit. The Italians shortly afterwards vigorously counter-attacked and drove the enemy off and took prisoners. Our line was completely restored.

A German wireless communication says: - We took thirty-six Italian prisoners southwest of Rheims.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Annual Meeting of St. Johns.

The Viceroy's Concluding Speech.

We are just completing the fourth year of the war. We have to intention of laying down our arms until we do so on our own terms and those victorious terms. A German authority the other day remarked his countrymen that throughout history England had always emerged victoriously from its great wars. We of this generation have no intention of falling short of this great record and come what may we shall go through to the same end and we who are not in the field must be prepared to play our part. Throughout the centuries the effort of civilisation has been to suffer the rigours and miseries inseparable from war. Our men have prepared to hark back to the days of Attila and the Huns. All the greater the call upon us to alleviate pain and suffering. We know no distinction of race, creed, colour or class. We only know that where pain and suffering and death are there is the work of our association. Our hospitals, our nurses our agents bear the badge of the Red Cross which should by all treaties and conventions carry immunity from deliberate hurt. We know now that that is not the case. They are the aim and target of the enemy's hate equally with consoldiers. One more reason if reason were needed for our preparing and ungrudging help. We shall not have to make an appeal in the immediate future on the lines of last years effort. We shall be able to rely I trust on the constant flow of annual subscriptions, but if the necessity arises I shall not hesitate to appeal once more to India and I am confident that should that appeal be made India will again rise to the height of her opportunity.

A Press Communique says: - Lala Nath, Editor and proprietor of the "Desh" newspaper of Lahore and a member of the Punjab Publicity Committee has subscribed Rs 40,000 to the second war loan in addition to 10,000 which he invested in the first war loan.

S1MLA, June 24.

The Central Publicity Board issues the following review of Military situation on the western front up to the 24th inst. by a military colorist. No material change has taken place on the western front during the last week. The most important events have been the attack German offensive in the Rhine sector successful minor enterprises by the French on the Alpine front, by Americans near Chateau Thierry and by the British north of Bethune. In addition, numerous raids have been carried out by the allies, especially by the British resulting in the capture of many German prisoners and several machine guns. The hostile attacks near Rheims were made on the 18 & 19 June from a front of about 12 miles between Vangy, west of Rheims, and La Poppel, east of Rheims. In addition, the evening, quite a new departure, they are charged with a limited objective was situated at. The preliminary bombardment lasted three hours from 6 p.m. to 9 p.m. and included a large quantity of gas shells. We have no exact information as to the strength of the enemy troops employed, but considering the front of attack, it is probable that 6 or 8 divisions were thrown in. The Germans apparently gained no ground whatever and lost very heavily, so that his big local operation which was presumably intended as a diversion has proved extremely costly to the enemy without any advantage to him. Minor enterprises by the allies have resulted in gains of important ground at several points on the Alpine front. The French wrested commanding positions from the enemy taking nearly six hundred prisoners, whilst the Americans advanced their line over half a mile near Chateau Thierry. It appears evident that another big German offensive is in preparation. We have no information as to where this attack is expected, and it is clear that General Foch will not announce his views on this subject. Prince Rupprecht still has a large number of reserve divisions at his disposal and the recent raiding activity by the British troops indicates a desire to obtain information which suggest suspicion of an impending enemy offensive against the British front. The heavy German losses on Meuse ridge near Sedan must have for the time checked their attack in this area. Our aerial successes continue, and a number of bombing raids have again been carried out on points of importance in Germany. Later reports tends to show that our naval operations against Zeppelings were even more successful in blocking the harbor than had been imagined.

Violation of Internment Order.

(The Chittagong Special Tribunal delivered judgment to-day in the Kutubdji detenu case. All the 17 accused were found guilty of violation of internment order by leaving Kutubdji where they were interned and sentenced to two months rigorous imprisonment each.

Encounters During Last two Months.

CALCUTTA, June 23.

(Delayed in Transmission).

With a view to prevent commission of dacoities and murders by the Bengal anarchists who have formed new association on the lines of the proscribed Dacca Anushilan Samiti the police find it necessary to make a number of raids and arrests in Calcutta, Pabna, Dacca, Mymensingh and other places in the north and east Bengal. In some of these raids there were armed conflict between the police and the revolutionaries and up to date eight casualties are reported. A short summary of these raids were wired from time to time.

The first outrage occurred in broad day light in Bogra on the 8th May when Sub-Inspector Haridas Moitra and some policemen raided a house inhabited by political abductees. There was a struggle in which the Sub-Inspector was shot dead. One man was arrested.

The second outrage took place on the evening of the 19th May at Kishor-ganj railway station when two constables wanted to search a bundle carried by an anarchist. The latter resisted and eventually fired at a constable who died in the hospital the following day. The assassin made good his escape. On the 27th May there were three armed assaults of which that at Gharia in Patna district was important. No death was reported. Two anarchists were arrested, one of whom was wounded from a police bullet. The same day a house at Deccan was raided by the European Police Superintendent and some Indian police officers. The Superintendent and a constable were slightly injured. Three men were arrested. That very day a political suspect was arrested in Calcutta who attempted to stab a constable before he was captured. The latest outrage occurred at Dacca on the 18th instart when two anarchists and one head constable were shot dead, and an Inspector was severely wounded. At the approach of police two anarchists armed with pistols came and opened fire on the police who replied with their revolvers. Two anarchists were shot dead, while on the side of the police a head constable was shot dead and two Ins. ectors were wounded.

From the above it appeared that during the last two months the police have been continually on the offensive against the organization of Daeca Anarshan Society in this province. This has been necessitated by conspiracy set on foot by an Anarshan leader who was killed at Khatbazar for commission of dacoities and murders. The action taken has succeeded in frustrating in each case original designs of the conspirators although the police have suffered serious casualties in the course of their work. This is inevitable in considering the desperate nature of the numbers of the conspiracy.

In the course of these operations the police have been fired on four times and attacked otherwise with dangerous weapons while making search on two occasions with total casualties of 3 killed and 3 wounded. On the other side two anarchists have been killed and wounded, while several automatic pistols and revolvers, a quantity of ammunition and incriminating documents have been recovered.

Mr. Gandhi's New Role as Recruiting Agent.

BOMBAY, June 24.

Mr. M. K. Gandhi is now actively engaged in a campaign of recruiting for the army. He has been his work in right earnest in co-operation with a dozen of his able Lieutenants in the district of Kara which was lately the scene of the Passive Resistance Movement under his leadership. In a widely circulated recruiting appeal to the people of Kara he says: When partnership of the Empire was India's definite goal it was clearly the duty of every Indian to suffer for the Empire even to lay down his life for the defence of the Empire. If the Empire perishes, with it will perish our cherished aspirations. As long as the Indians will have to look to Englishmen for their defence and could not defend themselves India would not be regarded as an equal partner of the Empire along with the Englishmen. They must learn the use of arms. The easiest and straightest way therefore to win Swarajya was to participate in the defence of the Empire and it was won with the help of the Indian Army it was obvious that the rights she wanted could not be denied. Some will say that if we do not secure these rights just now we would be cheated of them hereafter. To assist the State in the Empire is to distrust our own strength. It is a sign of our own weakness. We should not depend for our rights on the goodness or weakness of statesmen. We should depend on our fitness and our strength. If we want Swarajya it is our duty to help the Empire and we shall undoubtedly get the reward of this help. If our motive is honest the Government will behave honestly with us.

In the course of the appeal Mr. Gandhi refers to the "Heinous act perpetrated by English administrators" in the name of Empire which would undo all the good acts of that nation. He adds "should it descend into hostile hands the curse would descend upon England for having emancipated a nation of 300 million. If there were no crisis in the Empire they should be fighting against the dominating spirit of Indian administrators, but they were not in a position to-day to stand on their own legs unaided and alone." Mr. Gandhi's conviction is that their good lies in becoming and remaining equal partners of the Empire and he said that throughout India all seekers of Swarajya were of the same belief. He concludes by saying: "That if they were not prepared to make even this sacrifice for the Empire and Swarajya he would not be surprised if they were regarded as unworthy of it. If every village gave at least 20 men they would return from war the living bulwark of their village. If they fell on the battlefield they would immortalise themselves, their village and their country, and 20 fresh men would follow suit and offer themselves for national defence."

Bomb Outrage in Lahore.

Soldiers Hurt.

LAFORE, June 24

A bomb outrage was perpetrated in Anarkali bazaar, Lahore, near Lahore boat and shoe factory on Sunday night at about half past eight. It is said the bomb was thrown from a balcony though this is not confirmed and

it one of the two soldiers walking on the road. One soldier was defeated by the shock and the other received some injuries in the legs. Five or six Indians in the vicinity received slight injury. One of the workmen of the factory who was sitting on the lorry outside the shop was seriously injured and removed to hospital, where he underwent an operation. It is also said that the explosion produced a loud noise. On receipt of news the Commissioner and the Police Authorities were on the scene of outrage. Vigorous inquiry is proceeding.

Burma Labour Corps.

Meritorious Service Medal Award.

RANGOON, June 24.

For carrying despatches amidst shell fire during the German push in March, No. 200 Havadar Maung Han of Burma Labour Corps Company, has been awarded the Meritorious Service Medal for gallantry in France in the 24th March. Captain Heim in Hunt C. I. E., commanding the company in mentioning the matter, says that during the German advance some sick men were left in a certain place to wait the arrival of ambulance which however was not forthcoming, and he sent Havadar Maung Han back with a letter ordering the men to be brought back as fast as he could. Then Maung carried the letter through shell fire during the night and only delivered it with the result that the men were saved. The recipient is the son of Mr Ngan, Township Officer Shwebo and left Sgawng High School to join the Labour Corps in 1917. Lieutenant Colonel Lord Amphill sent him a congratulatory letter.

Non-Bramins' Deputation.

Mysore Mahant's Statesmanlike Reply.

MYS RE, June 24.

A deputation of Non-Brahmins and Muhammadans representatives waited on His Highness the Maharajah at noon to-day at Bankeil Thoti Palace and presented the Highness with an address. The members of the deputation consisted of Rao Sahab H. Chennayya, retired Sub Judge, Nawab Gu am Saheb Kham, and Mr. W. Basava Iyer, members of the Legislative Council, Jangachari Doodabai Setti, Dharmapragada B. Brahmachari, philanthropist of Mysore, Mr. M. Subbaraj, Secretary, Vokkal-gara Sangha, Mr. H. Narayanan, Advocate and Mr. Jeveriah, Sweater.

The Maharajah's Reply.

Replying to the address of the Non-Brahmin and Mussalman deputation to day His Highness the Maharajah said: Gentlemen, I welcome this opportunity of receiving a deputation from the members of influential communities in my State who desire to lay their grievances before me. I do not propose to refer in detail to specific requests which you have made in the address and shall confine myself to a few general observations in regard to them. I may say generally that I quite understand your points of view and I shall see that your grievances are carefully and sympathetically enquired into and redressed as far as possible. I refer especially to your grievance in regard to appointments in the public service. In regard to this I need hardly assure you that it has always been my earnest endeavour to see all classes of my subjects represented in reasonable proportion in the service of the State. There have been in the past certain natural causes for the preponderance of Brahmins in the Government service, and I am convinced that time and the spread of education and enlightenment will gradually remove the inequality of which you rightly complain. At the same time it is hardly necessary for me to say that it is far from my desire that any community should be penalised on account of its caste simply because it was the first to educate itself and to utilise fully the opportunities for advancement which are open to all my subjects. I believe that the Brahmin community is as loyal as any among my people, nor can I forget the signal service rendered in the past and still being rendered to my House and State by members of that community. My aim is to pursue a just and righteous policy as between various castes and communities in the State, neither unduly favouring, nor suppressing any individual one, but trying to uplift them all for the permanent good of the State. My Government is using its utmost endeavours to encourage the backward classes in the State, and you may rest assured that this policy of affording special facilities and encouragement to all communities who are being left behind in the race of progress will be steadily pursued in future even more than it has been in the past.

As regards Local Self-Government Bills, which you refer to, the Government has been careful in framing their enactments to retain ample powers of nomination, and these powers will be exercised to correct the inequality in the representation of classes and interests. I am not prepared, for the present at all events, to go further than this, and you must loyally abide by my decision in the matter. So far as my State is concerned, special representation for Mussalmans in municipalities and local bodies is not in my opinion a matter that needs any statutory provision. Separate sections of inhabitants are already given special representation, and my hopes that with an extended franchise and a larger scope for elections a large number will associate themselves with local administration, and all communities on whose behalf you speak, will be more largely represented. Gentlemen, I am anxious that these questions should not create a cleavage among my people. While, as I have already told you, I sympathise deeply with the objects which you have generously in view and while my Government will do its utmost to further your advancement, it is my desire that in carrying on your propaganda you should be careful not to do anything that would tend to mar the unity and harmonious relations which have hitherto existed among the different classes of my subjects, and which, I consider, are an essential condition of all real progress. I trust that the Brahmin community too will on their part display a conciliatory and tolerant spirit towards other classes and show practical sympathy with them in their natural aspirations.

తంజావూరు స్వరాజ్యసమితి.

ఆంధ్రోద్యమోపన్యాసము.

(మాస్ట్రీకియని లేఖకుని యొద్దనుండి)

తంజావూరు, జూన్ 20:—తంజావూరునందుగల స్వరాజ్యసమితి సభ్యులు బుధవారము సాయంత్రం 7 గంటలకు వసంతాశ్రమమునం దొక సభను జేసిరి. ఆ సభయందు తీర్థ సేవాధ్యక్షులు తంజావూరు పట్టణమునకు వచ్చిన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారు ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును గురించి ఉపన్యసించిరి. సుబ్రహ్మణ్యరామస్వామి గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి.

రామస్వామయ్యగారి యుపన్యాసము

ఆంధ్రోద్యమమునం దభిమానముగల ఎన్. కె. రామస్వామయ్యగారు ప్రారంభమునందు ఆంధ్రోద్యమమును గురించి యును కా. నాగేశ్వరరావుగారిని గురించియును ప్రశంసించుచు నిటులు చెప్పిరి.

ఆంధ్రుల యలసత్వము నాకు ప్రథమమున విచారమున గలిగించినది. ఆంధ్రులకు ద్రవిడులకుల పూరిక, పట్టుదల, సాహసము లేనందున వారు వెనుకబడియండిరి. కాని ఇప్పుడానిద వారికి దప్పినది. ఆంధ్రుల సాధనము జూచిన వారలకు ఆంధ్రుల విశాలభావము వ్యక్తము కాగలదు. ఆంధ్రుల యంతాపము సంప్రసవము. ఆంధ్రులు భావప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణతత్వమును భరతఖండమునందు వెల్లడిజేసిన భూమిని గడించిరి. అసియాఖండమునందు జపానీయులవలెను భరతఖండమునందు బంగాళీలరీతిని దక్షిణ దేశమునందు ఆంధ్రులు ప్రతిభావంతులు. ఆంధ్రులు ప్రజలించిన భావప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణసిద్ధాంతము ననుసరించి ఓధుగిలు, కర్ణాటకులు, మహారాష్ట్రలు ప్రత్యేక రాష్ట్రములను గోరుచున్నారు. వారివలెనే ద్రవిడులును ప్రత్యేక ద్రవిడ రాష్ట్ర స్థాపనమునగోరుచు నాంధ్రోద్యమ ప్రాప్తికి దోడ్పడుట ధర్మము. ద్రవిడ దేశమునకు వధుర రాజధానిగ నుండవలయు ననియును చెప్పి పురిని ద్రావిడులు విశవలయననియును కొందగు బోధించినపుడు నా కాంధ్రోద్యమముపట్ల కొంత సంకోచ భావము గలిగినది. కాని ఇటీవల కడపయందు గూడిన అరవ ఆంధ్ర సహసభయందు చెన్నపురి ఆంధ్రులకును ద్రవిడులకును రాజధానిగ నుండవచ్చునని తీర్మానింపబడినపుడు నాకు సంకోచ విచ్ఛేద మయినది. ఆంధ్రులకు కర్ణాటకులకు మలయాళులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రములు ఏర్పడినపుడు శేషించిన భాగము ద్రవిడ రాష్ట్రము కాగల దని ద్రవిడులు ఉదాసీన భావమున వహించుట యధర్మము. ఆంధ్రులు ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము నశేషించెడిరీతిని ద్రావిడులు ద్రవిడ రాష్ట్ర నిర్మాణమున గోరుట యుక్తము. రామస్వామి అయ్యగారు తమ యుపన్యాసానంతరము నాగేశ్వరరావు గారిని నాంధ్రోద్యమ వ్యాప్తినిగురించి ప్రశంసించగోరిరి.

నాగేశ్వరరావుగారి యుపన్యాసము

ఉపన్యాసకుని యుపన్యాసమునందులి యభ్యాంతరములు.

నే నీవ్యాపీనకరమునకు కార్యాంతరమున వచ్చియుంటిని. ఆంధ్రోద్యమమును గురించి నన్ను ప్రశంసించ నియమించి నందులకు మీకు వందనములు. ఆంధ్రోద్యమము ఆంధ్రుల యందు వారి కృత్రిమమును విశేషించియుంటున్న వెలసినది. ఆంధ్ర దేశమునందు రావుబసాదరు వీరేశలింగము పంతులు గారు ఆంధ్రుల ప్రబోధమునకు విశేషము గా వాడు పడిరి. పంతులుగారు రచించిన గ్రంథములు ప్రజలయందు భావభిమానమును బుట్టించుటకు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకును దోడ్పడినవి. ఆంధ్రుల ప్రవర్ధమానంబగుచుండిన కృత్రిమమునకు విపినచంద్రపాలు గారి యాంధ్రదేశ సుచారము 1907-న సంవత్సరమునందు త్రైతమును గలిగించినది. ఆంధ్రులయందుదొంగించిన జాతీయాభిమానమునకు మచిటిబందరునందు దేశభిమానము స్థాపించిన ఆంధ్ర జాతీయకళాకాల నిదర్శనముగ నున్నది. ఆ కళాకాలయందు ప్రజలకు జాతీయాభిమానమును గలిగించుటకు సకలవిధముల ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి. బాలరు విద్యాశిక్షణమును మాతృభాషాముఖమున జేయుచున్నారు. స్వయంత్యమునందును స్వవాద్యమునందును స్వభావమునందును సభిమానము గలుగు విధమున విద్యాలయమునందు నిర్వహణపడుచున్నది. ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాలవిద్యార్థులకు దేశసేవా విధానమునచా జముగ పట్టుబడుచున్నది. విద్యార్థులకు సకలవిధముల జాతీయోన్నత్యమున కవసరమైన విధానమున విద్యగలపడుచు

నాశ్యగౌరవమును గాపాడుట కవసరమైన పద్ధతులు విద్యాశిక్షణమునం దవలంబించబడుచున్నవి. ఆంధ్రులయందు దురుచ్చిన ప్రబోధము ఆంధ్రోద్యమమునందు వికాసవంతము కాగలదు. ఆంధ్రోద్యమము సర్వతోముఖమైన యుద్యమము. ఆముఖోద్యమమునం దాంధ్రులయభ్యుదయమున కవసరమైన సకలోద్యమములును సంకల్పితములు. జాతీయాభ్యుదయమున కవసరమైన సాంఘిక రాజకీయాధిక విషయము ఆంధ్రోద్యమమునందు గలవు. ఆంధ్రోద్యమమునకు ఫలము ఆంధ్రుల సర్వతోముఖమైన వికాసము. ఈ ఫలములను సాధించుటకై ఆంధ్రులు సకలవిధములను పాటుపడుచున్నారు. ఆంధ్రులకు జాతీయవికాసమున కవసరమైన సాధనసంపత్తి లేమింటేనీవారు వెనుకబడియండిరి. సాధనసంపదలు గలిగినపుడు వారి తరజాతులకు ఏవిధమునను తగ్గిపోరు. ఆంధ్ర ప్రతిజ్ఞయొక్క మూడవ సంకల్పరాది సంకల్పయందు ఆంధ్రులపురోగ్యవృద్ధి ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమునకవసరమైన సేవకవ్యాసమును ప్రయోగించినపుడు దివానుబసాదరు కరుణాకర మీనముగా రాభావమును పరిహాసమునకు పాలుజేసిరి.

“నాగేశ్వరరావుగారు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమునందు సకలభీష్ట సిద్ధిని సందర్శించుచున్నారని వారు పరిహాసించిరి. కాని ఇప్పుడాభావము పరిస్థితులమై ఆంధ్రదేశమునందే కాకను నఖిలభారతభూమియందును రాజనీతిజ్ఞుల యామోదమును బడసినది. భావప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణము భరతఖండమునకు తరణోపాయముని రాజనీతిజ్ఞులగ్రహించుచున్నారు. ఆ సిద్ధాంతము ఆంధ్రమహాసభలయందు అంగీకరింపబడినది. మొదటి ఆంధ్రసభయందు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము వాంఛనీయమను తీర్మాన మూహాదీతము. అరవ ఆంధ్రమహాసభయందు ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణ మవసర మనియును రాగల సంస్కరణ విధానములు భావప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణమున నుండవలయు ననియును తీర్మానింపబడినది. హిందూదేశమునందు అనేక మతములు గలవు. అనేక జాతులు గలవు. విశేషించిన వాద్య యములు గలవు. ప్రజలయందు విజ్ఞానమును రాజ్యాంగపరిజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకు మాతృభాష సాధనము. హిందూదేశమునందు లోకమునం దితరదేశములందు లేని యసహజస్థితి యేర్పడినది. అస్యభాషాముఖమున విద్యాభ్యాసమును జేయవలయును. రాజకీయవ్యవహారములను నడుపవలయును. ప్రజాసామాన్యమునందు లోకవ్యవహారజ్ఞానము ధర్మశిలత గలవు. రాజకీయ వ్యవహారములు మాతృభాషాముఖమున పర్యాప్తంబైనపుడు స్వపరిపాలము సాధ్యము కాగలదు. భరతఖండమునూరే ద్దనుండియును బ్రిటిషుపరిపాలనముక్రింద నున్నను ప్రజలయందు 100 కి 7 మందికి మాత్రము ఆంగ్లభాషాజ్ఞానము గలదు. ఆంగ్లవిద్యావంతులకు గలిగిన విజ్ఞానము జనలకు పువచరించుట లేదు. అధికారవర్గాభిమానులు ప్రజలయందు ప్రబోధము గలుగనంతవరకు స్వపరిపాలన స్థాపనము దుర్భలమని చాటుచున్నారు. ఆంగ్లభాషాధారమున జనసామాన్యమునందు ప్రబోధ ముదయించుట యవసరమని విచారించుటకు నిదీతము. విద్యాశిక్షణము రాజ్యాంగవ్యవహారములు మాతృభాషాముఖమున జరుగునపుడు ప్రజలయందు విజ్ఞానము సులభముగ వ్యాపింపగలదు. ఆంధ్ర మహాసభలయందు ప్రసంగము లన్నియును మాతృభాషయందు చేయబడును. గ్రామవాసులు వందలకొలది సభలకు వచ్చి చుండి యుపన్యాసములను జేయుదురు. అసభల వ్యవహారములను సందర్శించినవారలకు ప్రజలకు గల పరిజ్ఞానము విదితము కాగలదు. రాజ్యవ్యవహారము లన్నియును పరభాషాముఖమున జరుగుచుండుటవలనను ప్రజలు కష్టములకు పాలవుచున్నారు. ఆంగ్లవిద్యావంతుల నాశ్రయించిన ప్రజలకు నిత్యవ్యవహారములు బోధపడవు. ఇది అసహజస్థితి. ఎన్ని శతాబ్దములు గడచినను నీయసహజస్థితి సహజస్థితి గా జాలదు. ప్రాచీనకాలమునందు భరతఖండమునందు రాష్ట్రములు భావప్రయుక్తముగ నుండెను. బ్రిటిషు పరిపాలనమునం దీ స్థితికి కారణాంతరములవలన భంగము గలిగినది. భరతఖండమునందు తిరిగి సహజస్థితిని స్థాపించుటయే భావప్రయుక్త రాష్ట్ర నిర్మాణంబైన యాంధ్రోద్యమమునకు ఫలము. ఈ యుద్యమమునలన సకలజాతులకును ప్రయోజనము గలుగగలదు. ఆంధ్రులకు ద్రావిడులకును నిది లాభకరము. ఆంధ్రులు ఉద్యోగాశేషులైనను ద్రవిడ సోదరులకు ప్రతికూలముగ నీయుద్యమము నారంభించిరిని తలచుట యవచితము. ఆంధ్రులెట్టి యోచనలతో నీయుద్యమము నారంభించెదని నేను త్రికరణకుద్ధిగ జెప్పగలను. భరత ఖండాభ్యుదయమునకు అంతర్జాతుల వికాసమే మూలాధారము. అంతర్జాతుల వికాసము స్వజాతీయయందును స్వభావయందును స్వధర్మయందును గల గాఢాభిమానమువలన విదితము కాగలదు. ఆంధ్రులకు

ఆంధ్రభాషయందును నాంధ్రజాతీయోద్ధారకుల యందును నాంధ్రవాద్యయందునును మాతృకేశముపట్టు గాఢమైన యభిమానము గలుగుచున్నది. ఆంధ్రులు జాతీయోదాగ్రతులైన శ్రీరామకృష్ణులు లను కృష్ణదేవరాయులును తిక్కన భాత వాడులను నారాధించుచు నాంధ్ర జాతీయోద్ధారముకై పాటుపడుచున్నారు. ఆంధ్రోద్యమము సర్వతోముఖమైన వికాసోద్యమము గాని సంకుచితోద్యమము గాదు. ఆంధ్రత్యక్తియే ఆంధ్రోద్యమమునకు మహాఫలము. ఆంధ్రులు ద్రవిడులును నితరులును విశేషించినపుడు భారతమాత సుబలయై సుఫలయై విరాజిల్లగలదు. భరతఖండభ్యుదయము అంతర్జాతీయ వికాసమునందు సాధ్యము గాని అంతర్జాతీయవిలయమునందు సాధ్యము గాదు. ఏకస్వార్థాలంబనమునందే సంయుక్త సాంఘాతిక భారతసామ్రాజ్యమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును సాధ్యములు. ద్రవిడ సోదరులు సంకయంబులను విడవడి ఆంధ్రోద్యమ ప్రాప్తికి తోడ్పడుటకును ద్రవిడ రాష్ట్ర నిర్మాణోద్యమమునకు పనిలూనుటకును ప్రార్థితులు.

ముగింపు.

అనంతరము సభాధిపతి ప్రజలయందు స్త్రీపురుష విశేషతరకము విజ్ఞానము వ్యాపించుటకు మాతృభాషాధారమున విద్యను వ్యాపింపజేయుట యవసరమనియును ద్రవిడసోదరులు ద్రవిడభాషపట్టును గాఢాభిమానమును గలిగియుండుట యవసరమనియును తెలిపిరి. ఎన్. కె. రామస్వామి అయ్యగారు ఆంధ్రోద్యమ రహస్యమును సభ్యులకు వెల్లడిజేయుచు ఉపన్యాసమునకు వందనంబులనర్పించుచు సభను పరిసమాప్తి నొందించిరి.

బెంగాలు రాజద్రోహులు; పోలీసువారు.

దక్కా అనుషిలాసుసమితివారి ననుసరించి బెంగాలు లులో రాజద్రోహులు మఱియుక సంఘము నెలకొల్పిరి. వారు మాతృలను, బంది పోటులను జేయకుంధ నివారించునిమిత్తము పోలీసువారు చాల జాగ్రత్తతో మెలగుచున్నారు. కలకత్తా, పాట్నా, దక్కామిమెనుసింగు మొదలగు ప్రదేశములలో నాకస్మికముగ నిండ్లెవారపడి పరిశోధన లానరించుటావశ్యకముగ నున్నది. ఈ పరిశోధనలందు తుపాకు అపయోగింపబడుచున్నది. ఇప్పటికి రిగురు మరణించినట్లు తెలియుచున్నది. మొదటి వాడి మేకిన లేదని బోగ్రాలో మెలరింపబడెను. అందు సభాసభ్యులకు మాదాకు మైత్రా వారు మరణించిరి. రాజద్రోహులలో నొకడు మరణించెను. మే 19 న లేదని రెండవవాడి బనరింపబడెనట్టి అనుయాయున మిమారు గంజి రెయిలు స్టేషనువద్ద రాజద్రోహులు పట్టుకొనిపోయిన మూడులు కనిపించెను. జగదములో నొక పోలీసు జవానునకు దెబ్బతెగిలి మరునాడు మరణించెను. మే 27-న లేదని మూడు వాడు లానరింపబడినవి. ఎవ్వరును మరణింపలేదు. ఇద్దలు ద్రోహులు పట్టుబడిరి. ఒకనికి గట్టి గుండె దెబ్బ తగిలెను. ఆ దినమున నే ఒక యూరోపీయను నూపరింపెండెంట్లు భారతీయోద్యోగలో గలనీ దక్కాలో నొక ఇంటిమీద వాడి వెడలెను. నూపరింపెండెంట్లునకును మరియొక జవానునకును దెబ్బలు తగిలెను. ముగ్గురు పట్టుబడిరి. ఆ దినమున నే కలకత్తాలో మొక రాజకీయ ద్రోహి పట్టుబడెను. 18-న లేదని దక్కాలో మరియొకటి జరిగెను. ఇంతవరకు జరిగిన వాటిలోనదియే చివరది. ఆసభ్యులు మన నిద్దలు రాజకీయ ద్రోహులును ఒక మోడ్లు కనిపియెను చంపబడిరి. 2-రు ఇన్వెస్టిగేటరులకు గట్టిదెబ్బలు తగిలెను.

దీనినిబట్టి చూడ గత రెండు మాసములందును పోలీసు వారు నిరంతరము దక్కా-అనుషిలాను సంఘము మీద నవస్కందన మొనరించుచున్నారు. పోలీసువారికి విశేషముగ దెబ్బలుతగిలినను ద్రోహులయేర్పాటు లన్నియు శిథిలీభూతములయ్యెను. పోలీసువారిలో మొత్తము రెండు చంపబడిరి. రెండు దెబ్బలుతగిలెను. ఆరాజకులలో నిద్దలు చంపబడిరి. కొంత మందికి దెబ్బలు తగిలెను. వెళ్ళు తుపాకులును, ముందుగుండు సాముగ్రియు, దస్తావేజులును దొరకనవి.

బ్రెజిలువారు మిలీటరుండలికి తోడ్పడుట.

లండను, జూన్ 23:—బ్రెజిలునుండి ఆహారపదార్థముల ఎగుమతులను పరిశీలించుటలో బ్రెజిలు నౌకాదళము అమెరికా బ్రిటిషు నౌకాదళములకేడివరకే తోడ్పడుచున్నది. యుద్ధారంభమున బ్రెజిలులో 53 జర్మనునౌకలు నిరోధింపబడెను. వానలో 10 లక్షల టన్నులుగల 33 నౌకలు ప్రాన్నువారి కివ్వబడెను. ముందుసంవత్సరమున మిలీటరుండలికి విజయము కలుగగలదని అడ్మిరలు ప్రాన్నిను గారు చెప్పిరి.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము సంఘమువారి కోరిక విన్నపము.

ఆర్యా, మాంటాగుగారు, మొన్న పార్లమెంటునందు మన జేత విషయముల గురించి మాటలాడుచు, మనకు ఆంగ్ల శాసనము ప్రసాదించుచున్న రాజ్యాంగ సంస్కరణములను, ఈ మాసంతయలోగా, ప్రకటించెదమని వాగ్దత్తము చేసియున్నాడు. ప్రజల సంతకరణములను చర్చించి, తమ ఆభిప్రాయము నిచ్చుటకు కొంతకాలము గడువిచ్చి, రిదనంతరము వానిని పార్లమెంటునందు ప్రజేత పెట్టెదమని సంకల్పము తెలిపియున్నాడు. ఇది యెంతయు సంతోషకరము, మన మిన్నాల్ల నుండి చేయుచున్న యాందోళనము వ్యర్థము కాలేదని కొంత సంతోషపడుచున్నాము. వారిచుట్టము లేమియో మనకింతవరకు తెలియలేదు. కన్ను మహానభావుడు రియారు చేసిన రాజ్యాంగ ప్రజాశిక్షణ మనకు మాంటాగు గారు ప్రసాదించెదరని కల కల్పాలని కొందరు మిఠవాలులనుచున్నారు. అంత కన్నును తక్కువగా నుండు సంస్కరణములను మనకిచ్చెదరని మరి కొందరు మహానీయులనుచున్నారు. ఏది యెట్లున్నను మాంటాగుగారి నిష్పక్షపాత రాజ్యాంగమనిదయో ధృఢముగా నైకొనుటకు ముచ్చెందరాదని యెట్టి మున్నగు మనవాచే చంకిలైగరవేయదున్నాడు. వారికిఁ జేరి మన యాశయముల భిన్నము చేయుటకు సరాజ్యవాదులు సంకల్పము తాళములు వేయటం ఎంతయు చింతనీయదు.

ఇతర జేతములలో నెట్లున్నను, మన యాంధ్రభూమి యీవిషయమున వివిధముగా నడచునను విషయము మన మిప్పుడు చర్చించుట అర్హకరము. ఇతర రాష్ట్రమువాసులు ప్రతి విషయములోను మనవారిని చాల గౌరవించుచున్నారు. ఆంధ్రులు కార్యకూరులనియు, నిశ్చల జేతభక్తులనియు, పట్టిన వట్టును వీడు వారు కారనియు, వారనుకొనుచున్నారు. అట్టి మనము, వెనుకముందు లాడువారిలో చేరికొచ్చిన రత్నమును పారవేసి కొనిన మన మితరుల యెదుట ఎంత నిందాస్పదము నగు బద్ధులము కావలయునో నాడేకీయులకు తెలుపుట అనవసరము. ఆంధ్రజేతమున ప్రజాభిప్రాయమంతయు, కాంగ్రెసు-త్రిగు సంస్కరణముల కన్న నెక్కువ ప్రసాదించు బడవలయునని వాఁచించు చున్నదని సంకల్పము నా సోదరులకు తెలుపుట అవసరములేదని తలంచెదను. కాని మనవారిలో సంకల్పము కొందరు మాంటాగుగారు ప్రసాదించు బోవుదానినే-ఎంత తక్కువైనను స్వీకరించి, యంకను మన గమ్యస్థానము చేరువరకు కావలసిన తదితర సంస్కరణములను ముందు ఆందోళన చేయుచు కోరు కొనెదమని ఆభిప్రాయము కలవారిని కట్టాకొని వినుచున్నాము. ఇంతటి యర్హత మన నాయకుల కెంతను అనన్నము కాలేదని నానిచ్చిరాభిప్రాయము. అయినను కాలము ఎంత పనినైనను చేయగలదు. కాన జేతయు రెల్లరు నిప్పుటి నుండియు కడు బాగురూకత వహించి యుండవలయును. మన యాశయముల కడ్డము గలిసియుటకు ప్రయత్నములు చేయు వారి యాటలు సాగకుండ నుండుటకు మనము సర్వసిద్ధులమై యుండవలయును.

ఈసభ కాలమున, కాంగ్రెసు శాఖాసంఘమున మన ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘము చేయవలసిన పని చాల గలదు. అప్పుడప్పుడు ఎచ్చటనో సభలచేసి పది పన్నెండునుండి సభ్యుల ఆభిప్రాయములతో ప్రజల యాశయముల పట్ల తమ ఆభిప్రాయమునిచ్చిన లాభ మేమియు లేదు. మితవాదుల నేతలు రాష్ట్రముసంఘమును జయించి మన కోరికల భిన్నముచేసినను చేయగలరు. అందులకు సంకల్పము సంజేషా మిగులంతయినలేదు. కాన రాష్ట్రముసంఘము ప్రజలచేతులలో నుండుటకు మనము పనిచేయ బూనవలయును. ఈ సందర్భరణమున, కాంగ్రెసుసంఘము జేతమున అనవసరముగ సంచారముచేసిన లాభములేదు. ఒకచోట నిలుకడగా నుండి, పనిచేసితిరవలయును. మొన్నటి కడపసభలలో, చెన్నపురిని సంకల్పము ఆంధ్రరాష్ట్రమునందొక మండలముగానుండ విలయునని తీర్మానించుకొని యున్నాముగా. చెన్నపురి ప్రభుత్వము చెన్నరాజధానికి ముఖ్యనగరము. అనేకమంది ఆంధ్రులచుట్టనే నివాసమేర్పరచుకొని యున్నారు. కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులలో సంకల్పము చాల మంది చెన్ననగరములోనే యున్నామని సంకల్పకార్యదర్శులలో కొకరిని శ్రీయత కాళివాధుని వాగ్దేవరాయ పంతులుగారు చెన్నపురి నివాసులు. కాళివాధుని వాగ్దేవరాయ పంతులుగారు రాజ్యాంగమును కొంతకాలము విశ్లేషించుటకు వచ్చుటకు మన సంకల్పము తప్పుపట్టి తన

చుండవలయును. దత్త మండలములు, చిత్రావలనుండి, సంఘ సభ్యులు నులువుగా వచ్చుటకు వీలుండును. ఆంధ్రోద్యమమునందు ఈ త్రరసర్కారులవారి చేతులలోనే యున్నదనివాదము చేయుచున్న నెల్లూరు సోదరులకు చెన్నపురి ప్రయాణము నులువుగానుండును. మనకు సంకల్పము రైలుప్రయాణ సౌకర్యములు బాగుగానున్నవి. ఒక్క గంజాము విశాఖపట్టణముల సోదరులకు చెన్నపురికి వచ్చుటకు కొంత కష్టముండుననుట నిశ్చయము. రాష్ట్రమునకంతయు సంబంధించిన విషయములలో నెవరికో నెవరికి అనవసరములగు ఆటంకము లుండుట సమాజము. వానిని పోగొట్టి అందరికి సంతోషము కలుగజేయుట కష్టతరము. ఈ విషయము నా సోదరులకు తెలుపుట అనవసరము.

కావున సంయుక్త కార్యదర్శులగు కొందఁ జేతకటప్పయ్య పంతులుగారి విషయమును వెంటనే ఆలోచించవలయును. ప్రజల కొరకల నుత్సాహవంకములుగ జేయుటకు వారు పనిచేయవలయును. వారు సంకల్పము కొంతకాలము చెన్నపురిలోనే నివాసమేర్పరచుకొనిన ఆంధ్రులు కృతార్థులు. వారికి వ్యయప్రయాసలుండకాలవు. మన కార్యములు జయప్రదముగా నెఱవేరగలవు. ఆంధ్రులు ఈ సందర్భరణమున ముందంజవేసి కీర్తి సంపాదించుకొనవలెను

ఒంగోలు, జూన్ 20. ఎం. వి. ఎస్. శర్మ.

ఆంధ్ర శిల్ప కళాశాల.

చిత్ర వస్తు ప్రదర్శనము.

(మా స్వీయనిలేఖకునియొద్దనుండి)

గుంటూరు, జూన్ 21:-17-వ తేదీన వైకళాశాల యొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము, శ్రీరాజారవివర్మగారి కర్ణాటకకళాశాల చిత్రవస్తు ప్రదర్శనములను జరుపుటకు గూర్చి ముచ్చటించుట కొక బహిరంగసభ మునిసిపల్ స్కూలు భవనములో రాయనము వెంకటకృష్ణుని ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారి యాజమాన్యముక్రింద జరుపబడినది. సభకు పురప్రముఖులు జులువు చేరెంచిరి.

నాటిసభలో వైమహాత్మ్యములు జూలై 20-వ తేదీన జరుపబడునట్లు తీర్మానింపబడినది. ఏకత్వార్థములను జయప్రదముగా నిర్వహింపబడుట కొక కార్యనిర్వాహక సభ ఏర్పాటు కాబడినది. వాటిలో మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారు న (రావిపూడి) నాతలపాటి నరసింహము నాయుడుగారును కార్యదర్శులుగా నుండునట్లు తీర్మానింపబడినది.

దాదాపు రు. 70-0-0 ల విరాళములు సభ్యులచే వాగ్దానము కాబడినది. అందు మల్లెల శివరామ కృష్ణయ్యగారు రు. 20 లను విరాళములుగా నియ్య సమ్యుత్తించినట్లు తెలిపిరి.

తెలిగి ఈనెల 20-వ తేదీన కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమై నీక్రింది తీర్మానములను తీర్మానించిరి.

చిత్రకర్త ప్రదర్శనమునకు ఆంధ్రజేత మందంతట నుండి నీక్రింద వివరింపబడిన చిత్రకర్తలు పోటీపరీక్షకును, (Competition) గౌరవాధ్యక్షముగా ప్రదర్శించుటకును పంపబడవచ్చును.

(1) స్వేచ్ఛానాస్త్ర చిత్రలేఖనము, 2 స్తంభపని, 8 మానె రంగులతో చిత్రించుట. 4 నీటిరంగులతో చిత్రించుట 5 బంకమట్టితో చిత్రములు, జుర్రుజులములు, చిత్రిపుషణమును గునది 6 తాతిమీద దోలము కల్పవిద్య (Sculpture) 7 కంఠ, సీసము మొదలగువానితో పోతపని, 8 ఎన్ గ్రేవింగు, 9 కొయ్యతోకూడిన నగిషీపనులు. 10 అట్టలు, పూసలు, కాగితములలోకూడిన చేతిపనులు.

వై వివరించిన పనులలో మిక్కిలి ప్రశస్తమని విమర్శకులచే పరిగణింపబడిన వారికి మొత్తముమీద పది వెండి పతకములును కొన్ని యోగ్యతాప్రమాణములు నిచ్చునట్లు తీర్మానింపబడినది.

మరియు బహుమతులను బొందుటకై పోటీకి వచ్చు చిత్రకర్తలుగాక ప్రశస్తమైన చిత్రకారులచే నిర్మింపబడి కేవలము ప్రదర్శనార్థమే గౌరవాధ్యక్షముగా పంపబడు చిత్రకర్తలు గూడ పంపవచ్చును. అట్టి వస్తువులు "పోటీకి కాదు" Not for Competition అని (వాని పంప ప్రార్థితులు.

ఈ ప్రదర్శన వస్తువులన్నియు జూలై 15-వ, తేదీ లో పుగా గుంటూరులోనే ఆంధ్రశిల్ప కళాశాలాధ్యక్షులగు నూతలపాటి నరసింహము నాయుడు గారికి పంపబడ వలసివట్లు తీర్మానింపబడినది.

ఈచిత్రకర్త ప్రదర్శనము ముగియు మిక్కిలి వివిధగా గొప్ప వస్తు చిత్రకర్తలుగా మార్పు నుడువలెనట్లు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల కొరకై యొక్కనట్లు తెలియుచున్నది.

తెక్కలివార్తలు.

(ఒక విలేఖకుని యొద్దనుండి)

రెండవ యుద్ధములము.

తెక్కలి, జూన్ 21:-శ్రీకాకుళం డివిజన్ సబ్ కలక్టరు జి. డబ్లియూ. వెల్లెదొరగారు మా గ్రామమునందు గల ధనికులు, భూస్వాములు మొదలుగాగల వారిందలకు బోయి వారిని రెండవ యుద్ధముల పత్రములు విరివిగా కొని సామాజ్యభక్తిని జూపవలసినదని కోరిరి. అందరును సామాజ్యము పట్లను తమకుగల అభిమానమును వెల్లడించెద మనిరి.

హైస్కూలు.

18 తేదీ మదరాసు దినపత్రికలు చూచినయెడల అన్ని మండలములలో పాటు మా మండలమునకు (తెక్కలికి ఒక హైస్కూలు) రెండు హైస్కూలును, మూడు మిడిల్ స్కూలును, ప్రభుత్వమువారు స్థాపించుటకు అంగీకరించినట్లు గానించుచున్నది. మా తెక్కలిలో హైస్కూలు స్థాపించ వలసినదని యిదిగరలో గ్రామస్థులు ఒక బహిరంగసభ జరిపి తీర్మానము ప్రభుత్వమువారికి పంపియొంది. సదరు సభలో కొద్ది సంఖ్యగల ఉత్కినులు పాల్గొనలేదు. సరే కదా. ఇప్పుడయినా యిచ్చుచున్న సంగతి తెలిసి కూడా పత్రికలలోని సంగతి నిజముగాదనుట అనమానకరము. అయినవఘాతము స్థాపించిన తరువాతనూనా వీరి యుద్ధపు తొలగిపోవు గాక.

యునియను.

గ్రామములోని సగభాగమునకు వైగా వాడుకలో యున్న "జూరచెరువు" అనే చెరువు నాచుకుల్లి నీరు త్రాగుటకు అసహ్యముగా నున్నది. ఇంకవరకు యిందు విషయమై యూనియనువారేమి శ్రద్ధ తీసికొన్నట్లు గానించదు. ఇక నై నను శ్రద్ధ తీసుకొని చెరువును శుభ్రపరిచి శ్రాంతివీరు పెట్టించెదరు గాక.

కాలిదాస గ్రంథాలయము.

ఈగ్రంథాలయముగత సంవత్సరము మేనెలలో సాంబ మూర్తిగారివలన స్థాపించబడి యీ నెలలో జరిగిన గ్రంథాలయ సంవత్సరకోత్సవముతోబాటు గంజామండలంధ్రగ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభనుకూడ జరిపి కీర్తించినది. ద్వితీయ సంవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకసంఘము యెన్నుకొనబడినదిగాని పర్యవసాన మింకను చేలకుండుటచే పాఠకులకు పుస్తకములు దొరుకుట దుర్లభముగా నున్నది. వెంటనే ఇట్టి లోపమును గ్రంథాలయాధికారులు తొలగించెదరు గాక.

నెల్లూరువార్తలు.

(ఒక విలేఖకుని యొద్దనుండి)

నెల్లూరు, జూన్ 11:- నెల్లూరులో దార్య సంఘమును నెలకొల్పుటకై యిచ్చటి యుద్ధోగ్గియులును ప్రచంబులైన రెడ్లును నిశ్చయించిరి. వాయల్పాడు వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ చింతల రఘునాథరెడ్డి వర్మగారు వారి భ్రాతృ మండలితో గూడ నచ్చటికి వెళ్లి యా సంఘమును సంస్థాపించుటలో వారికిగల విద్యుక్త ధర్మములను నెఱవేర్చెదరు.

గౌరవ విరుదములు.

డాక్టరు ఎన్. నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు వారి విరుదముల ద్వారాను విషయమై చూపిన త్యాగశీలత భారత పుత్రుల విజయైన యాత్మగౌరవ ప్రతిభను వెల్లడింపఁ జాలి యున్నది.

ఒక సలహా.

ఈనెల 21-వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 7 గంటలవేళ ధర్మవర స్వరాజ్య సమితివారు పేటలోని చిట్టమర్తి గుడి ఆలయ జవాబుదేహమున సమావేశమై శ్రీమాంపెన్య గారి సంస్కరణములు ప్రకటితమైన వెంటనే కలకత్తా యందో బొంబాయిలోనో చెన్నపురియందో ప్రత్యేక జేత మహాజనసభ జరుపబడవలయుననియు నాటిసభకు ఎన్. నుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి సగ్రాహణములగు నెన్నుకొనుట ప్రశస్తమనియు దీర్మానములు గావించబడినది.

కృష్ణాజిల్లా కాలనరుములోని ప్రాతవిద్యార్థి సంఘద్వి తీయ వార్షికోత్సవము 20 తేదీ సాయంత్రము గం రి లకు ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయ భవనమున జరిగినది. ప్రాతవిద్యార్థి సంఘసభ్యులందరునుగూడి మద్రాస్ నారాయణ రావుగారి యాజమాన్యముక్రింద సభగావించిరి. అందు కొందరి విద్యార్థులచే 'సంఘసేవ' 'పాతకమర్త్యము' భక్తి, జాతీయవిద్య మొదలగు నానినిగూర్చి యుపన్యాసములు గావించబడినవి.

పాఠశాలము: ఆంగ్లో-మరాఠీ (డ్రా) అందు కమిషన్, సె. 1897, జూన్ 15 నుండి ఏప్రిల్, 1900 వరకు.
మద్రాసు రేంజరు:— మెన్ థా ఫుర్ థిస్ రేంజరు, ప్రెజిడెన్సీ కాలనీస్, మద్రాసు.

MADRAS:— Printed and Published by K. Nageswara Rao at the "Andhra Patrika" Power Press 5 & 7 Thumba Chetty Street, George Town